

ROZPORZ DZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
z dnia ..... 2006 r.
zmieniaj ce rozporz dzenie w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu
Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora ywno ciowego oraz
rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”

Na podstawie art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206 oraz z 2005 r. Nr 90, poz. 759) zarz dza si , co nast puje:

§ 1.

W rozporz dzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 wrze nia 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora ywno ciowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 207, poz. 2117 oraz z 2005 r. Nr 199, poz. 1645) w zaÿ czniku wprowadza si nast puj ce zmiany:

1) w ust. 3.1.1. Działanie 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”:

a) tabela otrzymuje brzmienie:

„Nazwa Programu Operacyjnego	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora ywno ciowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 - 2006”
Nazwa priorytetu	Wspieranie zmian i dostosowa w sektorze rolno- - ywno ciowym
Nazwa działania	Inwestycje w gospodarstwach rolnych
Nazwa poddziałania	-
Dziedzina interwencji funduszy strukturalnych	111

Numer działania	1.1.
Czas trwania działania	2004-2006
Instytucja zarządzająca Programem	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja pośrednicząca	-
Beneficjenci końcowi/Instytucja wdrażająca	ARiMR
Beneficjenci (projektodawcy)	Podmioty prowadzące działalność rolniczą – osoby fizyczne lub prawne
Ostateczni beneficjenci (osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy)	Podmioty prowadzące działalność rolniczą – osoby fizyczne lub prawne
Instytucja płatnicza	Departament Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów
Rodzaj pomocy	Granty inwestycyjne
Maksymalna wysokość pomocy w procentach kwalifikujących się kosztów	Poziom podstawowy 50% kwalifikujących się kosztów; w przypadku gospodarstw rolnych położonych na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania 60%; jeżeli beneficjentem jest młody rolnik odpowiednio 55% lub 65%;
Wsparcie finansowe ogółem dla działania	603,92 mln euro
Wsparcie finansowe UE	325,19 mln euro
Wsparcie finansowe krajowe	278,73 mln euro
Udział środków prywatnych w całości środków (%)	co najmniej 35%
Udział środków publicznych w całości środków (%)	do 65%
Udział UE w środkach publicznych (%)	53,84 %
Udział UE w całości środków (%)	do 35%
Udział krajowy w środkach publicznych (%)	46,16 %
Udział krajowy w całości środków (%)	do 30%
System wyboru projektów	Według kolejności zgłoszeń; kwalifikacja projektów dokonywana jest przez OR ARiMR w zależności od miejsca realizacji projektu.
Skład grup roboczych wybierających projekty i komitetów sterujących	Nie biorą udziału w wyborze projektów”

b) cz „Opis systemu wdra ania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdra ania

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składa si w OR ARiMR wja ciwym ze wzgl du na miejsce realizacji projektu, zgodnie z trybem okre lonym w odr bnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega w OR ARiMR ocenie formalnej, w szczególno ci pod wzgl dem poprawno ci jego wypeñnienia i kompletno ci zař czników.

W przypadku zř enia wniosku nieprawidłowo wypeñnionego lub bez wymaganych zař czników, instytucja wdra aj ca wzywa, w formie pisemnej, ubiegaj cego si o dofinansowanie projektu do uzupeñnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod wzgl dem zgodno ci z celami i zasadami dziañania, przez sprawdzenie:

- 1) zgodno ci projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach dziañania;
- 2) speñnienia w gospodarstwie rolnym wymaga z zakresu higieny, utrzymania zwierz t i ochrony rodowiska;
- 3) speñnienia przez wnioskodawc kryterium kwalifikacji zawodowych;
- 4) speñniania wymogu ywotno ci ekonomicznej gospodarstwa rolnego (wyj ciowej lub docelowej) i poprawno stosownych oblicze ;
- 5) przedstawionego przez wnioskodawc planowanego zbytu produkcji w przypadku projektów zakładaj cych wzrost produkcji w gospodarstwie rolnym; ARiMR sprawdza równie zasadno zakresu projektu oraz weryfikuje wysoko planowanych kosztów jego realizacji.

Projekty zgodne z wymaganiami okre lonymi dla dziañania 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” przyjmowane s do realizacji wedłg kolejno ci zř enia wniosków poprawnie wypeñnionych wraz z wymaganymi zař cznikami, w ramach dost pnych rodków. W przypadku, gdy we wniosku dokonywano poprawek lub

uzupełnie , o kolejno ci przyj cia projektu do realizacji decyduje dzie dokonania ostatniej poprawki lub ostatniego uzupełnienia.

Beneficjent mo e rozpoc realizacj projektu po zj eniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysj uguj roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizacj projektu.

Przyj cie projektu do realizacji nast puje z dniem zawarcie umowy o dofinansowanie projektu mi dzy ARiMR i wnioskodawc . Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie nast puje w OR ARiMR.

Umowa o dofinansowanie projektu okre la zobowi zanie ARiMR wobec beneficjenta do współfinansowania planowanego projektu, pod warunkiem, e beneficjent zrealizuje go w okre lonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowi za wynikaj cych z zasad udzielania pomocy.

Wniosek o pätno jest składany w OR ARiMR. Pätno ci dokonuje si po zj eniu przez beneficjenta wniosku o pätno , wraz ze wszystkimi wymaganymi zał cznikami, w tym dokumentami potwierdzaj cymi poniesione koszty oraz sprawdzeniu przez ARiMR zgodnie ci realizacji projektu z umow o dofinansowanie projektu.

Pätno na rzecz beneficjenta jest dokonywana jednorazowo po zako czeniu cał ci realizacji projektu lub, je eli byj to przewidziane umow – w dwóch etapach. W takim przypadku beneficjent składa dwa wnioski o pätno – po zrealizowaniu I etapu i po zrealizowaniu cał ci projektu. Pätno ko cowa w ramach projektu mo e by dokonana po zj eniu przez beneficjenta sprawozdania ko cowego z realizacji projektu.

Szczegółowe zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i wniosków o pätno s okre lone w procedurach ARiMR zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.”;

2) w ust. 3.1.3. Działanie 1.3. „Szkolenia”:

a) cz „Kryteria dost pu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dost pu

1) wnioskodawca:

a) jest instytucją lub podmiotem prowadzącym działalność szkoleniową,

b) ubiegający się o dofinansowanie projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego;

2) projekt jest zgodny z celami i zakresem działania oraz warunkami określonymi w ogłoszeniu o konkursie, dotyczącymi tematu szkolenia, ramowego zakresu programowego, terminu, zasięgu terytorialnego oraz liczby uczestników.

Pomoc na działalność szkoleniową nie może być przyznawana na organizację zajęć edukacyjnych stanowiących element realizacji programu nauczania w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, dotychczasowych szkołach ponadpodstawowych i w szkołach wyższych.

O pomoc w ramach działania nie mogą ubiegać się podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji lub obrotu produktami rolnymi, materiałami, rodkami lub urządzeniami do produkcji rolnej lub leśnej. Nie dotyczy to podmiotów, które działalność taką prowadzą wyłącznie w związku z realizacją zadań w zakresie dydaktyki lub do wiadczenia oraz szkolenia z zakresu zwikszania konkurencyjności działalności leśnej.

Projekt współfinansowany w ramach działania nie może być realizowany z udziałem innych środków publicznych przyznawanych w związku z realizacją projektu.”,

b) cz „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako instytucja zarządzająca Programem, określa temat, ramowy zakres programowy, zasięg terytorialny, liczbę uczestników oraz ramowy termin realizacji szkolenia. Na tej podstawie FAPA ogłasza konkursy na realizację projektów szkoleniowych w ramach działania.

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składają się w siedzibie FAPA, zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji formalnej, w szczególności w zakresie zgodności wydruku z zapisem elektronicznym, poprawności wypełnienia oraz kompletności załączników.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, instytucja wdrażająca wzywa, w formie pisemnej, ubiegającego się o dofinansowanie projektu o uzupełnienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega ocenie merytorycznej pod względem zgodności z celami i zasadami działania, przez sprawdzenie:

- 1) zgodności projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania;
- 2) spełnienia kryteriów dostępu przez wnioskodawcę oraz zgłoszony przez niego projekt (w tym zgodności projektu z warunkami ogłoszenia o konkursie);
- 3) poprawności kalkulacji kosztów i wnioskowanej pomocy.

Projekty zweryfikowane pozytywnie będą oceniane przez GR KS według punktowych kryteriów wyboru. Na tej podstawie GR KS sporządza listy projektów. Następnie KS rekomenduje Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekty szkoleniowe do realizacji. Po akceptacji projektu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, FAPA zawiera z ubiegającym się o dofinansowanie projektu umowę o dofinansowanie projektu.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w FAPA, w terminie określonym przez FAPA.

Umowa o dofinansowanie projektu zobowiązuje FAPA do refundacji kosztów kwalifikowalnych planowanego projektu pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązania wynikających z umowy o dofinansowanie projektu.

Pomoc będzie realizowana w formie zwrotu poniesionych przez beneficjentów kosztów kwalifikowanych zrealizowanego projektu, do wysokości określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Możliwe jest rozliczenie projektu w etapach, jeżeli zostały to przewidziane w umowie o dofinansowanie projektu.

Po zakończeniu realizacji projektu lub jego etapu, beneficjent składa do FAPA wnioski o płatność wraz z wymaganymi załącznikami, w tym dokumentami potwierdzającymi poniesione koszty.

Po sprawdzeniu zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie projektu oraz potwierdzeniu płatności przez FAPA, ARiMR dokonuje płatności na rzecz beneficjenta. Płatność po zrealizowaniu całości projektu może być dokonana po złożeniu przez beneficjenta sprawozdania końcowego z realizacji projektu.”;

3) w ust. 3.1.4. Działanie 1.4. „Wsparcie doradztwa rolniczego”:

a) tabela oraz cz. „Dziedzina interwencji funduszy strukturalnych” otrzymuje brzmienie:

Nazwa Programu Operacyjnego	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”
Nazwa priorytetu	Wspieranie zmian i dostosowania w sektorze rolniczym
Nazwa działania	Wsparcie doradztwa rolniczego
Nazwa poddziałania	-
Dziedzina interwencji funduszy strukturalnych	1303
Numer działania	1.4.
Czas trwania działania	2004 – 2006
Instytucja zarządzająca	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja pośrednicząca	-
Instytucja wdrażająca	FAPA
Beneficjent końcowy	ARiMR
Beneficjenci (projektodawcy)	Instytucje lub podmioty (publiczne lub prywatne) prowadzące działalność z zakresu doradztwa rolniczego lub leśnego
Ostateczni beneficjenci (osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy)	Rolnicy i inne osoby pracujące w rolnictwie
Instytucja płatnicza	Departament Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów
Rodzaj pomocy	Doradztwo
Maksymalna wysokość pomocy w procentach kosztów kwalifikowalnych	100 %
Wsparcie finansowe ogółem dla działania	53,75 mln euro
Wsparcie finansowe UE	43,00 mln euro
Wsparcie finansowe krajowe	10,75 mln euro

Udział środków prywatnych w całości środków (%)	0%
Udział środków publicznych w całości środków (%)	100%
Udział UE w środkach publicznych (%)	80%
Udział UE w całości środków (%)	80%
Udział krajowy w środkach publicznych (%)	20%
Udział krajowy w całości środków (%)	20%
System wyboru projektów	Projekty zgodne z celami i zasadami działania, zakresem pomocy oraz spełniające kryteria dostępu (w tym warunki ogłoszenia o konkursie) są oceniane przez GR KS według punktowych kryteriów wyboru; KS rekomenduje Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekty do realizacji; Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi akceptuje projekty do realizacji
Skład grup roboczych wybierających projekty i komitetów sterujących	KS (art. 23 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju): przedstawiciele instytucji zarządzających, ministrów właściwych ze względu na specyfikę Programu, jednostki monitorująco-kontrolnej Sekcji Orientacji EFOiGR, ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego oraz partnerów społecznych i gospodarczych; grupa robocza: członkowie KS lub eksperci

Dziedzina interwencji funduszy strukturalnych – 1303”;

b) cz. „Kryteria dostępu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dostępu

1) wnioskodawca:

a) jest instytucją lub podmiotem prowadzącym działalność z zakresu doradztwa rolniczego lub leśnego,

b) ubiegający się o dofinansowanie projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego;

2) projekt jest zgodny z celami i zakresem działania oraz warunkami określonymi w ogłoszeniu o konkursie.

O pomoc w ramach działania nie mogą ubiegać się podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji lub obrotu materiałami, rodkami lub urządzeniami do produkcji rolnej lub leśnej. Nie dotyczy to podmiotów, które działalność taką prowadzą wyłącznie w związku z realizacją zadań w zakresie dydaktyki lub do wiadczenia oraz usług doradczych w zakresie działania PROW „Zalesianie gruntów rolnych”.

Projekt współfinansowany w ramach działania nie może być realizowany z udziałem innych środków publicznych przyznanych w związku z realizacją tego projektu.”,

c) cz. „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako instytucja zarządzająca Programem, określa rodzaj i zakres wiadczeń w ramach działania usług doradczych, ich zasięg terytorialny oraz termin realizacji. Na tej podstawie FAPA ogłasza konkursy na realizację projektów świadczenia usług doradczych.

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składają się w siedzibie FAPA, zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji formalnej, w szczególności pod względem zgodności wydruku z wersją elektroniczną, poprawności wypełnienia i kompletności załączników.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, instytucja wdrażająca wzywa w formie pisemnej ubiegającego się o dofinansowanie projektu o uzupełnienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega ocenie merytorycznej pod względem zgodności z celami i zasadami działania, przez sprawdzenie:

- 1) zgodności projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania;
- 2) spełnienia kryteriów dostępu przez wnioskodawcę oraz zgłoszony przez niego projekt (w tym zgodności projektu z warunkami ogłoszenia o konkursie);
- 3) poprawności kalkulacji kosztów i wnioskowanej pomocy.

Projekty zweryfikowane pozytywnie będą oceniane przez GR KS według punktowych kryteriów wyboru. Na tej podstawie GR KS sporządza listy projektów. Następnie KS rekomenduje Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekty do realizacji.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania

realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Po akceptacji projektu przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, FAPA zawiera z ubiegającym się o dofinansowanie projektu umowę o dofinansowanie projektu. Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w FAPA, w terminie określonym przez FAPA.

Umowa o dofinansowanie projektu zobowiązuje FAPA do refundacji kosztów kwalifikowalnych planowanego projektu, pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje zrealizowane usługi oraz dotrzyma zobowiązania wynikających z umowy o dofinansowanie projektu.

Pomoc będzie realizowana w formie zwrotu poniesionych przez beneficjentów kosztów kwalifikowalnych zrealizowanego projektu, do wysokości określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Możliwe jest okresowe rozliczanie realizacji projektu, jeżeli zostały to przewidziane w umowie o dofinansowanie projektu.

Po zakończeniu realizacji każdego z etapów projektu beneficjent składa do FAPA wnioski o płatność wraz z wymaganymi załącznikami, w tym dokumentami potwierdzającymi wykonane usługi.

Po sprawdzeniu zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie projektu oraz potwierdzeniu płatności przez FAPA, ARiMR dokonuje płatności na rzecz beneficjenta. Płatność po zrealizowaniu całości projektu może być dokonana po złożeniu przez beneficjenta sprawozdania końcowego z realizacji projektu.”;

4) w ust. 3.1.5. Działanie 1.5. „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”:

a) cz. „Kryteria dostępu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dostępu

1) pomoc dotyczy projektów związanych z przetwórstwem i marketingiem produktów rolnych objętych załącznikiem nr 1 do TWE, z wyłączeniem produktów rybnych, mlecznych i produktów rolnych pochodzących z państw trzecich; w sektorze przetwórstwa owoców i warzyw lub w sektorze produkcji pasz dla zwierząt gospodarskich i ryb, dopuszcza się wsparcie zakładu, w którym przetwarzane są surowce z państw trzecich, pod warunkiem, że udział

tych surowców nie przekracza 30% całości przetworzonych produktów rolnych w ujęciu wartościowym; w tym przypadku kwota pomocy ulega obniżeniu proporcjonalnie do zadeklarowanego udziału surowców pochodzących z państw trzecich;

- 2) podmiot, którego dotyczy inwestycja prowadzi działalność w jednym lub kilku sektorach określonych w poniższej tabeli:

Numer Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)	Sektor
15.51.Z	Przetwórstwo mleka i wyrób serów
15.11.Z	Produkcja mięs, z wyjątkiem drobiowego i króliczego
15.12.Z	Produkcja mięsa drobiowego i króliczego
15.13.A	Produkcja konserw, przetworów z mięsa, z podrobów mięsnych i krwi
15.32.Z	Produkcja soków z owoców i warzyw
15.33.A	Przetwórstwo owoców i warzyw, gdzie indziej niesklasyfikowane, z wyjątkiem działalności usługowej
15.61.Z	Wytwarzanie produktów przemian żywności
15.62.Z	Wytwarzanie skrobi i produktów skrobiowych – dotyczy wyłącznie podmiotów zajmujących się działalnością w zakresie przetwórstwa ziemniaków na skrobi
15.71.Z	Produkcja pasz dla zwierząt gospodarskich
15.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej nie sklasyfikowana – dotyczy podmiotów zajmujących się działalnością w zakresie produkcji jaj w proszku, świeżych lub zakonserwowanych, białek jaj
15.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej nie sklasyfikowana – dotyczy podmiotów zajmujących się działalnością w zakresie przetwórstwa chmielu na ekstrakt i na granulaty
15.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej nie sklasyfikowana – dotyczy podmiotów zajmujących się działalnością w zakresie produkcji drożdży piekarniczych i spożywczych
15.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej nie sklasyfikowana – dotyczy podmiotów zajmujących się działalnością w

	zakresie przetwórstwa miodu
17.17.Z	Produkcja przędzy z włókien tekstylnych pozostała – dotyczy podmiotów zajmujących się działalnością w zakresie przygotowania włókna lnianego i konopnego
51.21.Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nasion i pasz dla zwierząt – dotyczy podmiotów
51.22.Z	zajmujących się hurtową sprzedażą zboża
51.31.Z	Sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin Sprzedaż hurtowa owoców i warzyw
01.42.Z	Pakowanie jaj
63.12.C	Magazynowanie i przechowywanie towarów w pozostałych składowiskach – dotyczy podmiotów zajmujących się działalnością w zakresie usługowego zamrażania wraz z przechowywaniem artykułów rolnych

- 3) w przypadku podmiotów nieprowadzących działalności w sektorach wymienionych w pkt 2, wsparcie będzie mogło dotyczyć wyłącznie realizacji projektów służących ochronie środowiska;
- 4) podmiot, którego dotyczy inwestycja, powinien wykazywać wytworność ekonomiczną – być zdolnym do realizacji planowanego przedsięwzięcia oraz dalszego prowadzenia rentownej działalności na rynku w danym sektorze; ocena wytworności ekonomicznej danego zakładu będzie przeprowadzona na podstawie analizy danych ekonomicznych dotyczących dotychczasowej działalności gospodarczej podmiotu oraz przedłożonego projektu przedsięwzięcia; jeżeli przedsięwzięcie nie dysponuje środkami na realizację całości planowanej inwestycji, jest zobowiązany do udokumentowania źródła finansowania projektu, w szczególności w formie kredytu bankowego lub pożyczki;
- 5) w przypadku inwestycji zakładających wzrost mocy produkcyjnych, warunkiem przyznania pomocy jest wykazanie możliwości zbytu planowanej produkcji; weryfikacja spełnienia tego warunku dokonywana jest przez porównanie przedstawionego przez beneficjenta planu sprzedaży z danymi zawartymi w analizie odpowiedniego sektora przetwórstwa produktów rolnych, która będzie przeprowadzana i regularnie uaktualniana przez niezależnych ekspertów;
- 6) projekty nie mogą dotyczyć inwestycji na poziomie handlu detalicznego;

- 7) podmiot, który zostanie objęty wsparciem spełnia minimalne standardy sanitarne, weterynaryjne, ochrony rodowiska i dobrostanu zwierząt, określone w załączniku nr 5 do Uzupełnienia Programu; w przypadku zakładów wymienionych w wykazach¹ określonych w Dodatku B do załącznika XII do Traktatu o Przystąpieniu z dnia 16 kwietnia 2003 r. w sprawie przystąpienia Cypru, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Malty, Polski, Słowacji, Słowenii i Węgier do Unii Europejskiej, które zostają objęte okresami przejściowymi na dostosowania strukturalne do wymagań sanitarnych lub weterynaryjnych i przygotowują w związku z tym indywidualne harmonogramy działań naprawczych, standardy te muszą być spełnione po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia;
- 8) planowana inwestycja wiąże się z korzyściami dla producentów rolnych, co oznacza, że:
- a) w przypadku podmiotów zajmujących się przetwórstwem produktów rolnych, pomoc może zostać wypłacona, jeżeli po zakończeniu realizacji projektu i w ciągu następujących 5 lat, beneficjent będzie zaopatrywał się w surowiec na podstawie umów zawieranych z producentami rolnymi na okres, co najmniej 1 roku; umowy te powinny dotyczyć, co najmniej 50% przetwarzanego surowca w ujęciu wartościowym,
- w przypadku podmiotów zajmujących się przetwórstwem wstępnie przetworzonych produktów rolnych, po zakończeniu realizacji projektu i w ciągu następujących 5 lat, beneficjent jest obowiązany wykorzystywać w procesie przetwórczym, w co najmniej 50% w ujęciu wartościowym, wstępnie przetworzone produkty rolne, nabyte na podstawie umów zawieranych na okres, co najmniej 1 roku z podmiotami, które pozyskiwały surowiec do ich produkcji na podstawie umów z producentami rolnymi,
- ze względu na specyfikę organizacji spółdzielni mleczarskiej, podmioty te nie są obowiązane do zawierania umów z producentami rolnymi;
- ze względu na specyfikę organizacji pozyskiwania miodu, podmioty zajmujące się przetwórstwem miodu, nie są obowiązane do zawierania umów z producentami rolnymi,

---

1

- b) w przypadku podmiotów zajmujących się pakowaniem jaj, pomoc może zostać wypłacona, jeżeli po zakończeniu realizacji projektu i w ciągu następujących 5 lat, beneficjent będzie zaopatrywał się w surowiec na podstawie umów zawieranych z producentami rolnymi na okres co najmniej 1 roku; umowy te powinny dotyczyć co najmniej 50% pozyskiwanych produktów rolnych w ujęciu wartościowym,
- c) w przypadku podmiotów zajmujących się usługowym zamrażaniem wraz z przechowywaniem produktów rolnych, pomoc może zostać wypłacona, jeżeli po zakończeniu realizacji projektu i w ciągu następujących 5 lat, beneficjent będzie zaopatrywał się w surowiec na podstawie umów zawartych na okres co najmniej 1 roku z producentami rolnymi lub podmiotami, które pozyskiują surowiec na podstawie umów zawieranych z producentami rolnymi; umowy te powinny dotyczyć co najmniej 50% mocy przechowalniczych zakładu,
- d) w przypadku podmiotów zajmujących się handlem hurtowym produktami rolnymi, pomoc może zostać wypłacona, jeżeli po zakończeniu realizacji projektu i w ciągu następujących 5 lat, beneficjent będzie zaopatrywał się w produkty rolne na podstawie umów zawieranych z producentami rolnymi na okres co najmniej 1 roku; umowy te powinny dotyczyć co najmniej 50% nabywanych produktów rolnych w ujęciu wartościowym, przeznaczonych do sprzedaży;
- 9) budowa nowego zakładu produkcyjnego może podlegać wsparciu, pod warunkiem udokumentowania bazy surowcowej lub w przypadku, gdy inwestycja związana jest z przeniesieniem już istniejącego zakładu (zaprzestanie działalności w posiadanych obiektach i podjęcie produkcji w ramach nowej inwestycji), który będzie kontynuował produkcję w tej samej branży;
- 10) jeżeli zakład, w którym realizowany będzie projekt, jest przedmiotem posiadania zależnego, wnioskodawca obowiązany jest do przedstawienia pisemnej umowy potwierdzającej fakt bycia przez niego posiadaczem zależnym przez okres co najmniej 5 lat od dnia dokonania płatności oraz pisemnej zgody właściciela nieruchomości na przeprowadzenie planowanego projektu;

- 11) projekt współfinansowany w ramach działania nie może być realizowany z udziałem innych środków publicznych przyznanych w związku z realizacją tego projektu;
- 12) ubiegający się o dofinansowanie projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.”,

b) cz. „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składa się w OR ARiMR wyłącznie w formie pisemnej ze względu na miejsce realizacji projektu, zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega w OR ARiMR ocenie formalnej, w szczególności pod względem zgodności wydruku z wersją elektroniczną, poprawności jego wypełnienia i kompletności załączników.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników instytucja wdrażająca wzywa w formie pisemnej ubiegającego się o dofinansowanie projektu o uzupełnienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod względem zgodności z celami i zasadami działania przez sprawdzenie:

- 1) zgodności projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania;
- 2) spełnienia kryteriów dostępu;
- 3) poprawności kalkulacji kosztów i wnioskowanej pomocy.

Projekty zgodne z wymaganiami określonymi dla działania 1.5. „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych” i zalecane przez KS są przyjmowane do realizacji według kolejności złożenia wniosków poprawnie wypełnionych wraz z wymaganymi załącznikami, w ramach dostępnych środków. W przypadku, gdy we wniosku dokonywano poprawek lub uzupełnień, o kolejności przyjęcia projektu do realizacji decyduje dzień dokonania ostatniej poprawki lub ostatniego uzupełnienia.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Listy pozytywnie ocenionych projektów przekazywane są do rekomendacji KS. W przypadku uzyskania rekomendacji, ARiMR zawiera umowę o dofinansowanie projektu z wnioskodawcą.

Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w siedzibie OR ARiMR.

Umowa o dofinansowanie projektu określa zobowiązanie ARiMR do współfinansowania planowanego projektu, pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązania wynikających z umowy o dofinansowanie projektu.

Wniosek o płatność jest składany w OR ARiMR. Płatności dokonuje się po złożeniu przez beneficjenta wniosku o płatność wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami (w tym dokumentami potwierdzającymi poniesione koszty) oraz sprawdzeniu przez ARiMR zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie projektu.

Płatności na rzecz beneficjenta jest dokonywana jednorazowo po zakończeniu całości realizacji projektu, a jeżeli byłoby to przewidziane umową – w dwóch etapach. W przypadku projektów, których planowana kwota pomocy przekracza kwotę 10 mln zł dopuszcza się również możliwość realizacji projektu maksymalnie w czterech etapach. W przypadkach realizacji projektów wieloetapowych, beneficjent składa odrębne wnioski o płatność, po zrealizowaniu każdego etapu. Płatności, po zrealizowaniu całości projektu, może być dokonana po złożeniu przez beneficjenta sprawozdania końcowego z realizacji projektu.

Szczegółowe zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i wniosków o płatność są określone w procedurach ARiMR, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.”;

5) w ust. 3.2.1. Działanie 2.1. „Przywracanie potencjału produkcji lewej zniszczonego naturalnych katastrof lub po awarii oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych” cz. „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania”

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składają się w OR ARiMR wyłącznie w formie pisemnej ze względu na miejsce realizacji projektu, zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega w OR ARiMR ocenie formalnej, w szczególności pod względem zgodności wydruku z zapisem elektronicznym, poprawności jego wypełnienia i kompletności załączników.

W przypadku stwierdzenia niezgodności wydruku z zapisem elektronicznym wniosek odrzuca się.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, instytucja wdrażająca, wzywa w formie pisemnej, ubiegającego się o dofinansowanie projektu o uzupełnienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod względem zgodności z celami i zasadami działania, przez sprawdzenie:

- 1) zgodności projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania;
- 2) zgodności z kryteriami dostępu do pomocy;
- 3) poprawności kalkulacji kosztów i wnioskowanej pomocy.

Projekty zgodne z wymaganiami określonymi dla działania 2.1. „Przywracanie potencjału produkcji lewej zniszczonego naturalnych katastrof lub po awarii oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych” przyjmowane są do realizacji według kolejności złożenia wniosków poprawnie wypełnionych wraz z wymaganymi załącznikami, w ramach dostępnych środków. W przypadku, gdy we wniosku dokonywano poprawek lub uzupełnień, o kolejności przyjęcia projektu do realizacji decyduje dzień dokonania ostatniej poprawki lub ostatniego uzupełnienia.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Przyjęcie projektu do realizacji następuje z dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu między ARiMR i wnioskodawcą. Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w OR ARiMR.

Umowa o dofinansowanie projektu zobowiązuje ARiMR do współfinansowania planowanego projektu, pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązania wynikających z umowy o dofinansowanie projektu.

Beneficjent dokonuje wyboru dostawców towarów i usług w ramach projektu zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, beneficjent jest obowiązany przedstawić informacje dotyczące kosztów projektu wynikających z tego postępowania. W przypadku, gdy beneficjent wybierze wykonawców po zawarciu umowy z ARiMR, a koszt projektu wynikający z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest niższy od planowanego, dokonywana jest zmiana umowy o dofinansowanie projektu w zakresie wysokości dofinansowania.

Wniosek o płatność jest składany w OR ARiMR. Płatności dokonuje się po złożeniu przez beneficjenta wniosku o płatność wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami (w tym dokumentami potwierdzającymi poniesione koszty) oraz sprawdzeniu przez ARiMR zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie projektu.

Płatności na rzecz beneficjenta jest dokonywana jednorazowo po zakończeniu całości realizacji projektu lub jeżeli było to przewidziane w umowie – w dwóch etapach. W takim przypadku beneficjent składa dwa wnioski o płatność – po zrealizowaniu I etapu i po zrealizowaniu całości projektu. Płatność po zrealizowaniu całości projektu może być dokonana po złożeniu przez beneficjenta sprawozdania końcowego z realizacji projektu.

Szczegółowe zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i wniosków o płatność są określone w procedurach ARiMR, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.”;

6) w ust. 3.2.2. Działanie 2.2. „Scalanie gruntów”:

a) cz „Kryteria dost pu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dost pu

- 1) wyst pienie do starosty o podj cie scalenia gruntów, przez wi kszo wjã cicieli gospodarstw rolnych, pojø onych na projektowanym obszarze scalenia lub wjã cicieli gruntów, których y czny obszar przekracza pojøw powierzchni projektowanego obszaru scalenia;
- 2) projekty w zakresie scalania gruntów b d realizowane pod warunkiem przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, z pó n. zm.) oraz przeprowadzenia oceny oddziaÿwania projektu na rodowisko, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony rodowiska (Dz. U Nr 62, poz. 627, z pó n. zm.);
- 3) beneficjent nie mo e korzysta z bezzwrotnych lub preferencyjnych rodków pomocy krajowej lub zagranicznej na pokrycie kosztów projektu finansowanego ze rodków Sekcji Orientacji EFOiGR,
- 4) ubiegaj cy si o dofinansowanie realizacji projektu nie ma zalegjø ci podatkowych ani zalegjø ci w opjãcaniu skjødek z tytuÿu ubezpieczenia spoÿecznego i zdrowotnego.”,

b) cz „Opis systemu wdra ania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdra ania

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu skjøda si w urz dzie marszaÿkowskim albo wojewódzkiej samorz dowej jednostce organizacyjnej, zgodnie z trybem okre lonym w odr bnych przepisach.

Wyznaczona komórka organizacyjna w urz dzie marszaÿkowskim albo w wojewódzkiej samorz dowej jednostce organizacyjnej poddaje wniosek o dofinansowanie realizacji projektu weryfikacji formalnej, w szczególno ci w zakresie terminowo ci, poprawno ci jego wypeÿnienia i kompletno ci zaÿ czników.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod względem zgodności z celami i zasadami Programu, przez sprawdzenie:

- 1) zgodności projektu z celami oraz z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania;
- 2) poprawności kalkulacji kosztów i wnioskowanej pomocy.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, instytucja wojewódzka albo wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna, wzywa w formie pisemnej, ubiegającego się o dofinansowanie projektu o uzupełnienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Zatwierdzenie projektów do realizacji następuje w formie uchwały zarządu województwa. Zatwierdzenie jest poprzedzone sporządzeniem listy projektów wraz z oceną punktową i przekazaniem ich do akceptacji RKS.

Przyjęcie projektu do realizacji następuje z dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu. Umowa o dofinansowanie projektu zawierana jest między samorządem województwa a wnioskodawcą, a jej podpisanie następuje w siedzibie urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej.

Po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu beneficjent (starosta powiatu) kontynuuje postępowanie scaleniowe. Prace scaleniowe prowadzi się zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów, z tym, że wybór dostawców i usług w ramach zagospodarowania poscaleniowego dokonuje starosta zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego beneficjent ma obowiązek przedstawić informację na temat kosztów projektu wynikających z tego postępowania. W przypadku, gdy koszt projektu wynikający z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest niższy od planowanego, dokonywana jest zmiana umowy o dofinansowanie projektu w zakresie wysokości dofinansowania.

Beneficjent składa wnioski o płatność do urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, po realizacji całości projektu lub poszczególnych jego etapów, ustalanych w umowie o dofinansowanie projektu, indywidualnie dla poszczególnych obszarów scalenia. Wraz z wnioskiem o płatność składa się wymagane załączniki, w szczególności dowody dokonanych płatności. Wyznaczona komórka organizacyjna w urzędzie marszałkowskim albo w wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej dokonuje oceny kompletności i prawidłowości przedłożonego wniosku o płatność oraz zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie projektu.

Płatności na rzecz beneficjenta, zleconych przez samorząd województwa dokonuje ARiMR. O dokonaniu płatności ARiMR informuje urząd marszałkowski albo wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna.

Płatność na rzecz beneficjenta jest dokonywana po zakończeniu całości albo poszczególnych etapów realizacji projektu, ustalanych w umowie o dofinansowanie projektu indywidualnie dla poszczególnych obszarów scalenia.

Umowa o dofinansowanie projektu zobowiązuje ARiMR do współfinansowania planowanego projektu, pod warunkiem że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązania wynikające z zasad udzielania pomocy.

Po zakończeniu realizacji projektu, wraz z wnioskiem o płatność końcową, beneficjent jest obowiązany do złożenia sprawozdania końcowego z realizacji projektu, zawierającego podsumowanie całości projektu.”;

7) w ust. 3.2.3. Działanie 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”:

a) cz. „Kryteria dostępu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dostępu

Finansowaniu podlegają projekty realizowane w miejscowościach liczących nie więcej niż 5 tys. mieszkańców, należących do gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich.

Zadania inwestycyjne wchodzące w zakres projektu mogą być przyjęte do realizacji, pod warunkiem, że są zgodne z przyjętym przez gminę strategią rozwoju, studium

uwarunkowa i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Projekty składane przez instytucje kultury, dla których organizatorem są jednostki samorządu terytorialnego, powinny być zaakceptowane przez tę jednostkę. Wymagane jest przedstawienie promesy ministra właściwego do spraw kultury na współfinansowanie projektu. Wymóg ten nie dotyczy projektów składanych przez gminy wiejskie lub miejsko-wiejskie.

Szczegółowe zasady przyznawania promesy pomocy na współfinansowanie projektu gminom i instytucji kultury przez ministra właściwego do spraw kultury są określone w Programie Operacyjnym „Promesa Ministra Kultury”.

Współfinansowaniu podlegają projekty, które realizowane będą na terenach lub w obiektach należących do Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku, gdy projekt dotyczy obiektu należącego do beneficjenta lub jest realizowany na terenie należącym jego własności, konieczne jest przedstawienie pisemnej zgody właściciela na realizację takiego projektu i do utrzymania obiektu zgodnie z co najmniej jednym celem określonym w projekcie przez okres co najmniej 5 lat od dnia dokonania przez ARiMR płatności końcowej.

W ramach działania 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” wyłączone ze współfinansowania są projekty o charakterze komercyjnym.

Projekt współfinansowany w ramach działania nie może być realizowany z udziałem innych środków publicznych przyznanych beneficjentowi w związku z realizacją tego projektu. Nie dotyczy to współfinansowania z krajowych środków publicznych będących do dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury.

Ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.”,

b) cz. „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składają się w urzędzie marszałkowskim albo w wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej, w zależności od miejsca realizacji projektu, zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wyznaczona komórka organizacyjna w urzędzie marszałkowskim albo w wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej poddaje wniosek o dofinansowanie realizacji projektu weryfikacji formalnej, w szczególności w zakresie terminowości, poprawności jego wypełnienia i kompletności załączników.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega ocenie merytorycznej.

W szczególności sprawdzeniu podlegają następujące elementy:

- 1) weryfikacja zgodności wniosku o dofinansowanie realizacji projektu z warunkami uzyskania pomocy;
- 2) ocena według kryteriów wyboru;
- 3) ocena ekonomiczno-techniczna.

Beneficjent może zostać wezwany do uzupełnienia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w terminie określonym przez instytucję wdrażającą albo wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, instytucja wdrażająca albo wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna, wzywa w formie pisemnej, ubiegającego się o dofinansowanie projektu do uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Projekty poprawne pod względem formalnym i spełniające warunki określone dla działania zostają poddane ocenie zgodnie z opisanymi wyżej kryteriami wyboru i uszeregowane według liczby uzyskanych punktów, a następnie przekazywane do RKS. List projektów, uszeregowanych według liczby zdobytych punktów, RKS rekomenduje zarządowi województwa.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Przyjęcie projektu do realizacji następuje z dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu między samorządem województwa a wnioskodawcą. Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w siedzibie urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej.

Umowa o dofinansowanie projektu zawiera zobowiązanie do objęcia projektu współfinansowaniem w ramach Programu pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązania wynikające z umowy o dofinansowanie projektu.

Po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu beneficjent dokonuje wyboru dostawców towarów i usług w ramach projektu zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, beneficjent ma obowiązek przedstawić informację na temat kosztów projektu wynikających z tego postępowania. W przypadku, gdy koszt projektu wynikający z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest niższy od planowanego, dokonywana jest zmiana umowy o dofinansowanie projektu w zakresie wysokości dofinansowania.

Beneficjent składa wniosek o płatność do urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, po realizacji całości projektu lub jego etapu. Wraz z wnioskiem o płatność składa się wymagane załączniki, w szczególności dowody dokonanych płatności. Wyznaczona komórka organizacyjna w urzędzie marszałkowskim albo w wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej dokonuje oceny kompletności i prawidłowości złożonego wniosku o płatność oraz zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie projektu. Płatność na rzecz beneficjenta, zleconych przez samorząd województwa, dokonuje ARiMR. O dokonaniu płatności ARiMR informuje urząd marszałkowski albo wojewódzki samorządowej jednostki organizacyjnej.

Po zakończeniu realizacji projektu, wraz z wnioskiem o płatność końcową, beneficjent jest obowiązany do złożenia sprawozdania końcowego z realizacji projektu, zawierającego podsumowanie całości projektu, zestawienie wykonanych zadań i sprawdzanie zgodności projektu z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie projektu.”;

8) w ust. 3.2.4. Działanie 2.4. „Ró nicowanie działalno ci rolniczej i zbli onej do rolnictwa w celu zapewnienia ró norodno ci dziaja lub alternatywnych ródey dochodów”:

a) cz „Opis dziañania” otrzymuje brzmienie:

„Opis dziañania

Wspierane b d projekty zwi zane z realizacj inwestycji sju cych podj ciu lub rozwijaniu przez rolników, domowników, a tak e osoby prawne prowadz ce działalno rolnicz , dodatkowej działalno ci zbli onej do rolnictwa.

W ramach niniejszego dziañania za gospodarstwo rolne uwa a si gospodarstwo rolne w rozumieniu kodeksu cywilnego o powierzchni u ytków rolnych co najmniej 1 ha.

Zakres pomocy:

Wspierane b d projekty realizowane w zwi zku z uruchomieniem lub rozwojem działalno ci dodatkowej w zakresie:

- 1) agroturystyki;¹²⁾
- 2) usjg zwi zanych z turystyk i wypoczynkiem;
- 3) usjg na rzecz rolnictwa i gospodarki le nej;
- 4) prowadzone na maÿ skal przetwórstwo produktów rolnych lub jadalnych produktów le nych;
- 5) sprzeda y produktów pochodz cych z własnego gospodarstwa rolnego (sprzeda bezpo rednia);
- 6) wytwarzania materiaÿw energetycznych z biomasy (zagospodarowanie sÿomy, odpadów y kowych, le nych) oraz zakÿdanie plantacji ro lin wieloletnich przeznaczonych na cele energetyczne;
- 7) rzemiosÿa i r kodzielnictwa;
- 8) drobnych usjg na rzecz mieszka ców obszarów wiejskich;
- 9) sprzeda y lub promocji przez Internet produktów rolnych, obj tych zaÿ cznikiem nr 1 do TWE oraz towarów i usjg odpowiadaj cych zakresowi dziañania e-commerce.

---

¹²⁾

Wsparciem objęte mogą być projekty związane z działalnością agroturystyczną, wytwarzaniem materiałów energetycznych z biomasy oraz zakładaniem plantacji roślin wieloletnich przeznaczonych na cele energetyczne, sprzedażą bezpośrednio produktów pochodzących z własnego gospodarstwa rolnego oraz innych dodatkowych kategorii działalności gospodarczej.

Wykaz dodatkowych kategorii działalności gospodarczej w ramach działania, zgodnie z PKD, stanowi załącznik nr 7 do Uzupełnienia Programu.

Zasady kwalifikacji wydatków, w tym szczegółowy zakres kosztów kwalifikowalnych oraz zasady kwalifikowalności kosztów są określone w załączniku nr 1 do Uzupełnienia Programu.”,

b) czy „Kryteria dostępu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dostępu

Pomoc w ramach działania może być przyznana, jeżeli spełnione są następujące warunki:

1) projekt uzyskał co najmniej 2 punkty w wyniku oceny wniosku o dofinansowanie realizacji projektu przeprowadzanej zgodnie z poniższymi kryteriami:

1) bezrobocie na terenie, gdzie znajduje się gospodarstwo rolne beneficjenta (maksymalnie 2 punkty):	
a) gmina zagrożona szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym ¹³⁾ ,	1 punkt
b) bezrobocie w powiecie, w którym znajduje się gospodarstwo rolne beneficjenta, jest wyższe od średniej w województwie ¹⁴⁾ ,	1 punkt
2) dochód podatkowy gminy, w której znajduje się gospodarstwo rolne beneficjenta, w przeliczeniu na 1 mieszkańca (obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego), kształtuje się na poziomie:	
a) nie więcej niż 75% średniej krajowej,	2 punkty
b) powyżej 75% i nie więcej niż 100%,	1 punkt

c) powyżej 100%,	0 punktów
3) w gospodarstwie rolnym, którego dotyczy projekt, na 1 osobę w nim pracując przypada nie więcej niż 15 ha przeliczeniowych powierzchni użytków rolnych.	1 punkt
4) gospodarstwo spełnia kryterium wielkości ekonomicznej przyjęte w PROW dla gospodarstw niskotowarowych¹⁵⁾.	1 punkt

- 2) ubiegający się o dofinansowanie projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego;
- 3) projekt współfinansowany w ramach działania nie może być realizowany z udziałem innych środków publicznych przyznanych w związku z realizacją tego projektu;
- 4) projekt jest uzasadniony ekonomicznie, co podlega sprawdzeniu w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie realizacji projektu;
- 5) projekt będzie realizowany w miejscowości liczącej do 5 tys. mieszkańców, należącej do gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej;
- 6) ubiegający się o dofinansowanie projektu przedłoży kopie decyzji, pozwole lub opinii organów administracji publicznej, jeżeli z odrębnych przepisów, w szczególności z przepisów sanitarnych, weterynaryjnych, dotyczących warunków zdrowotnych żywności i żywienia, ochrony środowiska oraz warunków utrzymania zwierząt gospodarskich wynika obowiązek ich uzyskania do realizacji projektu;
- 7) w przypadku projektów w zakresie podjęcia działalności:
  - a) agroturystycznej lub usług związanych z turystyką i wypoczynkiem, obejmujących tworzenie bazy noclegowej dla turystyki wiejskiej – przedłożenie opinii jednostki prowadzącej kategoryzację obiektów zakwaterowania potwierdzającej zgodnie z wymogami standaryzacji,

b) w zakresie usług hotelarskich wiadczonych wyřcznie w obiektach hotelarskich – przedjżenie przyrzeczenia zaszeregowania obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii (promesy) wydanej na podstawie art. 39a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usřugach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z pñn. zm.);

8) w przypadku projektów w zakresie rozwijania dziaźalno ci:

a) w zakresie agroturystyki lub usřug zwi zanych z turystyk i wypoczynkiem obejmuj cych tworzenie bazy noclegowej dla turystyki wiejskiej wymagane jest przedjżenie:

- w przypadku obiektu zakwaterowania poddanego kategoryzacji - opinii jednostki nadaj cej kategorii obiektom zakwaterowania potwierdzaj cej zgodnie projektu z wymogami standaryzacji oraz kopii dokumentu okre laj ce go jego kategori nadan przez jednostk nadaj c kategorii obiektom zakwaterowania,

- w przypadku obiektu, który nie zostařpoddany kategoryzacji - opinii jednostki nadaj cej kategorii obiektom zakwaterowania potwierdzaj cej zgodnie projektu z wymogami standaryzacji,

b) w zakresie usřug hotelarskich wiadczonych wyřcznie w obiektach hotelarskich – przedjżenie kopii decyzji okre laj cej kategori obiektu hotelarskiego nadanej na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usřugach turystycznych.

Pomoc w ramach dziaźania mo e by udzielona, je eli speñnione s nast puj ce warunki:

1) ubiegaj cy si o dofinansowanie projektu nie ma zalegñci podatkowych ani zalegñci w opřacaniu skřadek z tytuřu ubezpieczenia spořecznego i zdrowotnego;

2) projekt wspñfinansowany w ramach dziaźania nie mo e by realizowany z udziařem innych rodków publicznych przyznanych w zwi zku z realizacj tego projektu;

3) ubiegaj cy si o dofinansowanie projektu przedjży kopie decyzji, pozwole lub opinii organów administracji publicznej, je eli z odr bnych przepisów w szczegñlno ci, z przepisów sanitarnych, weterynaryjnych, dotycz cych warunków

zdrowotnych, głównie ci i ywienia, ochrony środowiska, i warunków utrzymania zwierząt gospodarskich wynika obowiązek ich uzyskania.

Do wniosku o płatność beneficjent dołącza:

- 1) wypis z ewidencji, o której mowa w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, potwierdzający wpisanie danego obiektu, którego dotyczy projekt do tej ewidencji oraz kopie dokumentu określającego jego kategorię nadaną przez jednostkę nadającą kategorię obiektom zakwaterowania – w przypadku projektów realizowanych w zakresie agroturystyki lub usług związanych z turystyką i wypoczynkiem, obejmujących tworzenie wiejskiej bazy noclegowej;
- 2) kopie decyzji określającej kategorię obiektu, którego dotyczy projekt, nadaną na podstawie art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych – w przypadku projektów realizowanych w zakresie usług hotelarskich, wiadczonych wyłącznie w obiektach hotelarskich.”,

c) cz. „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składają się w OR ARiMR wyłącznie w tym ze względu na miejsce realizacji projektu, zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega w OR ARiMR ocenie formalnej, w szczególności w zakresie poprawności jego wypełnienia i kompletności załączników.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników instytucja wdrażająca, wzywa w formie pisemnej, ubiegającego się o dofinansowanie projektu do uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod względem zgodności z celami i zasadami działania, przez sprawdzenie:

- 1) zgodności projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania;
- 2) zgodności z kryteriami dostępu, w tym efektywności ekonomicznej projektu;

3) poprawno ci kalkulacji kosztów i wnioskowanej pomocy.

ARiMR sprawdza zasadno zakresu projektu oraz weryfikuje wysoko planowanych kosztów jego realizacji.

Projekty zgodne z wymaganiami określonymi dla działania 2.4. „Ró nicowanie działalno ci rolniczej i zbli onej do rolnictwa w celu zapewnienia ró norodno ci działã lub alternatywnych ródey dochodów” przyjmowane s do realizacji według kolejno ci zjõ enia wniosków poprawnie wypełnionych wraz z wymaganymi zaõ cznikami, w ramach dost pnych rodków. W przypadku, gdy we wniosku dokonywano poprawek lub uzupeõ nie , o kolejno ci przyj cia projektu do realizacji decyduje dzie dokonania ostatniej poprawki lub ostatniego uzupeõ nienia.

Beneficjent mo e rozpocz realizacj projektu po zjõ eniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysõ guj roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizacj projektu.

Przyj cie projektu do realizacji nast puje z dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu mi dzy ARiMR i wnioskodawc . Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyõ ana wnioskodawcy, a jej podpisanie nast puje w OR ARiMR.

Umowa o dofinansowanie projektu okre la zobowi zanie ARiMR wobec beneficjenta do współfinansowania planowanego projektu pod warunkiem, e beneficjent zrealizuje go w okre lonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowi za wynikaj cych z umowy o dofinansowanie projektu.

Wniosek o pã tno skõ adany jest w OR ARiMR. Pã tno ci dokonuje si po zjõ eniu przez beneficjenta wniosku o pã tno wraz ze wszystkimi wymaganymi zaõ cznikami, w tym dokumentami potwierdzaj cymi poniesione koszty oraz sprawdzeniu przez ARiMR zgodnie ci realizacji projektu z umow o dofinansowanie projektu.

Pã tno na rzecz beneficjenta jest dokonywana jednorazowo po zako czeniu caõ ci realizacji projektu albo je eli byõ to przewidziane umow – w dwóch etapach. W takim przypadku beneficjent skõ ada dwa wnioski o pã tno – po zrealizowaniu I etapu i po zrealizowaniu caõ ci projektu. Pã tno ko cowa w ramach projektu mo e by dokonana po zjõ eniu przez beneficjenta sprawozdania ko cowego z realizacji projektu.

Szczegółowe zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i wniosków o płatność określone w procedurach ARiMR, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.”;

9) w ust. 3.2.5. Działanie 2.5. „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”:

a) tabela otrzymuje brzmienie:

Nazwa Programu Operacyjnego	Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 – 2006”
Nazwa priorytetu	Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich
Nazwa działania	Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi
Nazwa poddziałania	-
Dziedzina interwencji funduszy strukturalnych	1308
Numer działania	2.5.
Czas trwania działania	2004 – 2006
Instytucja zarządzająca Programem	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Instytucja pośrednicząca	-
Instytucja wdrażająca	Samorząd województwa
Beneficjent końcowy	ARiMR
Beneficjenci (projektodawcy)	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządze Wodnych (WZMiUW)
Beneficjenci ostateczni (osoby, instytucje lub grupy społeczne bezpośrednio korzystające z wdrażanej pomocy)	Rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich
Instytucja płatnicza	Departament Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów
Rodzaj pomocy	Granty inwestycyjne
Maksymalna wysokość pomocy w procentach kwalifikujących się kosztów	100%
Wsparcie finansowe ogółem dla działania	132 mln euro
Wsparcie finansowe UE	100 mln euro
Wsparcie finansowe krajowe	32 mln euro
Udział rodków prywatnych w całości rodków (%)	Ogółem 5,7%: Co najmniej 20% - w zakresie melioracji wodnych szczegółowych 0% - w zakresie melioracji wodnych podstawowych
Udział rodków publicznych w całości rodków (%)	Ogółem 94,3%: Do 80% - w zakresie melioracji wodnych szczegółowych 100% - w zakresie melioracji wodnych podstawowych
Udział UE w rodkach publicznych (%)	Ogółem 75,76% Do 62,5% - w zakresie melioracji wodnych szczegółowych Do 80% - w zakresie melioracji wodnych podstawowych
Udział UE w całości rodków (%)	Ogółem 71,4%: Do 50% - w zakresie melioracji wodnych szczegółowych Do 80% - w zakresie melioracji wodnych podstawowych
Udział krajowy w rodkach publicznych (%)	Ogółem 24,2%: Co najmniej 37,5% - w zakresie melioracji wodnych szczegółowych Co najmniej 20% - w zakresie melioracji wodnych podstawowych
Udział krajowy w całości rodków (%)	Ogółem 22,9%: Co najmniej 30% - w zakresie melioracji wodnych szczegółowych Co najmniej 20% - w zakresie melioracji wodnych podstawowych

System wyboru projektów	Wnioski spełniające wymogi udziału w programie w formie listy rankingowej projektów zostają przekazane do RKS, który je akceptuje i rekomenduje marszałkowi województwa. Marszałek województwa podejmuje decyzję o wyborze projektów do realizacji
Skład grup roboczych wybierających projekty i komitetów sterujących	RKS (art.23 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju): przedstawiciele władz samorządowych wszystkich szczebli, administracji rządowej, instytucji zarządzających, oraz partnerów społecznych i gospodarczych

b) cz. „Kryteria dostępu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dostępu

Zgodnie z przepisami prawa krajowego, projekty dotyczące budowy urządzeń melioracji wodnych szczegółowych będą realizowane pod warunkiem wystąpienia właścicieli gruntów o przeprowadzanie inwestycji w tym zakresie.

Beneficjent nie może korzystać z bezzwrotnych lub preferencyjnych środków pomocy krajowej lub zagranicznej na pokrycie kosztów projektu finansowanego ze środków Sekcji Orientacji EFOiGR.

Projekty dotyczące budowy lub modernizacji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, mogą być realizowane, jeżeli:

- 1) wniosek o wykonanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zostanie złożony zgodnie z art. 74b ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- 2) uzyskano pozwolenie wodnoprawne;
- 3) zgłoszono budowle lub uzyskano pozwolenie na budowle ;
- 4) dokonano oceny wpływu na środowisko, jeżeli jest to wymagane – **przeprowadzono postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko;**
- 5) uzgodniono realizację projektu z zainteresowanymi województwami, a w przypadku wód granicznych - z zainteresowanymi państwami;
- 6) uzgodniono projekt techniczny inwestycji z konserwatorem przyrody, jeżeli jest to wymagane;
- 7) opracowano plan finansowy i określono rodzaj finansowania;

- 8) koszt projektu według kosztorysu inwestorskiego wynosi co najmniej 120 tys. zł;
- 9) ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Projekty dotyczące budowy lub modernizacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych oraz kształtowania przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta cieku naturalnego, wykraczające poza działania związane z utrzymaniem wód, mogą być realizowane, jeżeli:

- 1) uzyskano pozwolenie wodnoprawne;
  - 2) zgłoszono budowę lub uzyskano pozwolenie na budowę;
  - 3) dokonano oceny wpływu na środowisko, jeżeli jest to wymagane;
  - 4) uzgodniono projekt z zainteresowanymi województwami, regionalnymi zarządami gospodarki wodnej, a w przypadku wód granicznych - z zainteresowanymi państwami;
  - 5) uzgodniono projekt techniczny inwestycji z konserwatorem przyrody, jeżeli jest to wymagane;
  - 6) opracowano plan finansowy i określono źródła finansowania;
  - 7) koszt projektu według kosztorysu inwestorskiego wynosi co najmniej 120 tys. zł;
  - 8) ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.”;
- 10) w ust. 3.2.6. Działanie 2.6. „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” cz. „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składa się w OR ARiMR wyciągiem ze względu na miejsce realizacji projektu, zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega w OR ARiMR ocenie formalnej w szczególności pod względem poprawności jego wypełnienia i kompletności załączników.

W przypadku złożenia wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, instytucja wdrażająca, wzywa w formie pisemnej, ubiegającego się o dofinansowanie projektu o uzupełnienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod względem zgodności z celami i zasadami działania, przez sprawdzenie:

- 1) zgodności projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania;
- 2) zgodności z kryteriami dostępu.

ARiMR weryfikuje wysokość planowanych kosztów realizacji projektu.

Projekty zgodne z wymaganiami określonymi dla działania 2.6. „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” przyjmowane są do realizacji według kolejności złożenia wniosków poprawnie wypełnionych wraz z wymaganymi załącznikami, w ramach dostępnych środków. W przypadku, gdy we wniosku dokonywano poprawek lub uzupełnień, o kolejności przyjęcia projektu do realizacji decyduje dzień dokonania ostatniej poprawki lub ostatniego uzupełnienia.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Przyjęcie projektu do realizacji następuje z dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu między ARiMR i wnioskodawcą. Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w OR ARiMR.

Umowa o dofinansowanie projektu określa zobowiązanie ARiMR wobec beneficjenta do współfinansowania planowanego projektu pod warunkiem, że beneficjent

zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu.

Wniosek o płatność składa się w OR ARiMR. Płatności dokonuje się po zbieżeniu przez beneficjenta wniosku o płatność wraz z wymaganymi załącznikami, w tym dokumentami potwierdzającymi poniesione koszty oraz sprawdzeniu przez ARiMR zgodności realizacji projektu z umową o dofinansowanie projektu.

Płatności na rzecz beneficjenta jest dokonywana jednorazowo po zakończeniu całości realizacji projektu lub jeżeli było to przewidziane umową – w dwóch etapach. W takim przypadku beneficjent składa dwa wnioski o płatność – po zrealizowaniu I etapu i po zrealizowaniu całości projektu. Płatności po zrealizowaniu całości projektu może być dokonana po zbieżeniu przez beneficjenta sprawozdania końcowego z realizacji projektu.

Szczegółowe zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i wniosków o płatność są określone w procedurach ARiMR, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.”;

11) w ust. 3.2.7. Działanie 2.7. „Pilotowe Program Leader+”:

a) cz. „Kryteria dostępu” otrzymuje brzmienie:

„Kryteria dostępu

Schemat I

- 1) pomoc może być przyznana podmiotom, których statutowym celem jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;
- 2) projekt dotyczy obszaru co najmniej jednej gminy;
- 3) w przypadku zgłoszenia więcej niż jednego wniosku dla danego obszaru, składa się umowę o współpracy między ubiegającymi się o dofinansowanie projektu przy tworzeniu ZSRÓW;
- 4) projekt współfinansowany w ramach działania nie może być realizowany z udziałem innych środków publicznych przyznanych beneficjentowi w związku z realizacją tego projektu;

- 5) ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Schemat II

- 1) beneficjent (fundacja i stowarzyszenie lub związek stowarzyszeń) spełnia kryteria LGD
  - a) jego statutowym celem jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich,
  - b) w składzie zarządu co najmniej 50% stanowi osoby wskazane przez partnerów społecznych i gospodarczych;
- 2) projekt realizowany jest na obszarze gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich (z wyłączeniem miast powyżej 20 tys. mieszkańców), dla których opracowana została ZSRW;
- 3) obszar, na którym realizowany jest projekt liczy co najmniej 10 tys. i nie więcej niż 100 tys. mieszkańców, a gęstość zaludnienia nie przekracza 150 osób/km²;
- 4) granice obszaru, na którym realizowany jest projekt są zgodne z podziałem administracyjnym na poziomie gminy;
- 5) obszar realizacji projektu zostanie określony z uwzględnieniem warunków naturalnych (geograficznych, przyrodniczych), ekonomicznych, kulturowych lub historycznych;
- 6) ZSRW odpowiada wymogom formalnym i jest zgodna z:
  - a) miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub
  - b) dokumentami określającymi kierunki rozwoju gminy (np. strategii rozwoju gminy lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy);
- 7) dopuszcza się możliwość realizacji wyłącznie jednego projektu na tym samym obszarze;
- 8) obszar działania LGD odpowiada obszarowi realizacji projektu;

- 9) projekt współfinansowany w ramach działania nie może być realizowany z udziałem innych środków publicznych przyznanych beneficjentowi w związku z realizacją tego projektu;
- 10) ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu nie ma zaległości podatkowych ani zaległości w opłacaniu składek z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.”,

b) cz. „Opis systemu wdrażania” otrzymuje brzmienie:

„Opis systemu wdrażania

Schemat I

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu składają się do FAPA zgodnie z trybem określonym w odrębnych przepisach.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega ocenie formalnej, w szczególności pod względem zgodności wydruku z wersją elektroniczną, poprawności jego wypełnienia i kompletności załączników.

W przypadku stwierdzenia niezgodności wydruku z zapisem elektronicznym wniosek zostanie odrzucony.

W przypadku złożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników, instytucja wdrażająca, wzywa w formie pisemnej, ubiegającego się o dofinansowanie projektu o uzupełnienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod względem zgodności z celami i zasadami działania. W szczególności sprawdzeniu podlega zgodność projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach działania oraz kryteriami dostępu przewidzianymi w ramach niniejszego schematu. FAPA dokonuje oceny punktowej projektów według kryteriów wyboru, z wyliczeniem oceny jako ci projektów. Listy projektów następnie przekazywane GR KS, która dokonuje oceny jako ci projektów, a następnie uszeregowania projektów na listach. Listy te są przekazywane KS, który dokonuje ich rekomendacji Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Projekt może być realizowany etapowo, przy czym planowany roczny koszt kwalifikowalny jednego etapu nie może być mniejszy niż 50 tys. zł.

Umowy o dofinansowanie projektu na realizację wybranych w ten sposób wniosków zawierane są między FAPA a wnioskodawcami. Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w FAPA.

Umowa o dofinansowanie projektu określa zobowiązanie FAPA do współfinansowania planowanego projektu, pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązania wynikających z umowy o dofinansowanie projektu. Beneficjent jest obowiązany do:

- 1) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją projektu przez okres 5 lat od dnia dokonania przez ARiMR płatności końcowej związanej z jego realizacją ;
- 2) umożliwienia dokonywania przez FAPA lub inne uprawnione do tego podmioty, kontroli dokumentów lub kontroli w miejscu realizacji projektu (wizytacji terenowej) w trakcie realizacji projektu oraz przez okres 5 lat od dnia dokonania płatności końcowej.

Po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu beneficjent dokonuje wyboru dostawców towarów i usług w ramach projektu zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego beneficjent ma obowiązek przedstawić FAPA informacje na temat kosztów projektu wynikających z tego postępowania. W przypadku gdy koszt projektu wynikający z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest niższy od planowanego, dokonywana jest zmiana umowy o dofinansowanie projektu w zakresie wysokości dofinansowania.

Beneficjent składa wniosek o płatność do FAPA po realizacji całości projektu lub jego etapu. Wraz z wnioskiem o płatność składa się wymagane załączniki, w szczególności dowody dokonanych płatności. FAPA dokonuje oceny kompletności i

prawniowo ci przedy onego wniosku o pätno oraz zgodno ci realizacji projektu lub jego etapu z umow o dofinansowanie projektu.

Pätno ci na rzecz beneficjenta dokonuje ARiMR na podstawie zlecenia pätno ci sporz dzonego przez FAPA. O dokonaniu pätno ci ARiMR informuje FAPA.

Po zako czeniu realizacji projektu, wraz z wnioskiem o pätno kow , beneficjent jest obowi zany do zj enia sprawozdania kowego z realizacji projektu, zawieraj cego podsumowanie cay ci projektu, zestawienie wykonanych zada i umoliwiaj cego sprawdzenie zgodno ci projektu z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

Szczegółowe zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i wniosków o pätno s okre lone w procedurach FAPA, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Schemat II

Wnioski o dofinansowanie realizacji projektu skäda si do FAPA, zgodnie z trybem okre lonym w odr bnych przepisach.

Rozpocz cie naboru wniosków do Schematu II „Pilota owego Programu Leader+” przewidziane jest w drugim roku realizacji Programu.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega ocenie formalnej, w szczególno ci pod wzgldem zgodno ci wydruku z wersj elektroniczn oraz poprawno ci jego wype nienia i kompletno ci zaö czników.

W przypadku stwierdzenia niezgodno ci wydruku z zapisem elektronicznym wniosek zostanie odrzucony.

W przypadku zj enia wniosku nieprawniowo wype nionego lub bez wymaganych zaö czników, instytucja wdra aj ca, wzywa w formie pisemnej, ubiegaj cego si o dofinansowanie projektu o uzupe nienie wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu podlega weryfikacji pod wzgldem zgodno ci z celami i zasadami dzia nia. W szczególno ci sprawdzeniu podlegaj : zgodno projektu z zakresem pomocy przewidzianym w ramach dzia nia oraz kryteriami dost pu przewidzianymi w ramach niniejszego schematu. FAPA dokonuje oceny punktowej projektów wedlug kryteriów wyboru, z wyö czeniem oceny ZSROW i

potencjału administracyjnego LGD. Listy projektów są następnie przekazywane GRKS, która dokonuje oceny ZSROW i potencjału administracyjnego LGD, a następnie uszeregowania projektów na listach. Listy te są przekazywane KS, która dokonuje ich rekomendacji Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Beneficjent może rozpocząć realizację projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Projekt może być realizowany etapowo, przy czym planowany łączny koszt kwalifikowalny jednego etapu nie może być mniejszy niż 150 tys. zł

Umowy o dofinansowanie projektu na realizację wybranych w ten sposób wniosków zawierane są między FAPA a wnioskodawcami. Umowa o dofinansowanie projektu jest przesyłana wnioskodawcy, a jej podpisanie następuje w FAPA.

Umowa o dofinansowanie projektu określa zobowiązania FAPA do współfinansowania planowanego projektu, pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje poniesione koszty i dotrzyma zobowiązania wynikających z umowy o dofinansowanie projektu. Beneficjent jest obowiązany do:

- 1) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją projektu przez okres 5 lat od dnia dokonania przez ARiMR piątnościcowej związanej z jego realizacją ;
- 2) umożliwienia dokonywania przez FAPA lub inne uprawnione do tego podmioty kontroli dokumentów lub kontroli w miejscu realizacji projektu (wizytacji terenowej) w okresie realizacji projektu oraz przez okres 5 lat od dnia dokonania piątnościcowej.

Po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu beneficjent dokonuje wyboru dostawców towarów i usług w ramach projektu zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych. Po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego beneficjent ma obowiązek przedstawić informację na temat kosztów projektu wynikających z tego postępowania. W przypadku gdy koszt projektu wynikający z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest niższy od planowanego, dokonywana jest zmiana umowy o dofinansowanie projektu w zakresie wysokości dofinansowania.

Beneficjent składa wnioski o płatność do FAPA po realizacji całości projektu lub jego etapu. Wraz z wnioskiem o płatność składa się wymagane załączniki, w szczególności dowody dokonanych płatności. FAPA dokonuje oceny kompletności i prawidłowości przedłożonego wniosku o płatność oraz zgodnie z realizacją projektu lub jego etapu z umową o dofinansowanie projektu.

Płatności na rzecz beneficjenta dokonuje ARiMR na podstawie zlecenia płatności sporządzonego przez FAPA. O dokonaniu płatności ARiMR informuje FAPA.

Po zakończeniu realizacji projektu, wraz z wnioskiem o płatność końcową, beneficjent jest obowiązany do złożenia sprawozdania końcowego z realizacji projektu, zawierającego podsumowanie całości projektu, zestawienie wykonanych zadań i umożliwiającego sprawdzenie zgodnie z projektem z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu.

Szczegółowe zasady rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i wniosków o płatność są określone w procedurach FAPA, zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.”;

12) ust. 4. „Tabela finansowa” otrzymuje brzmienie:

„4. TABELA FINANSOWA

Zasady podziału środków finansowych w skali kraju na poszczególne działania Programu

W celu zapewnienia zrównoważonych warunków dostępu do środków finansowych Programu w skali kraju, kwoty przeznaczone na realizację działań :

- 1) 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”,
  - 2) 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom”,
  - 3) 2.2. „Scalanie gruntów”,
  - 4) 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”,
  - 5) 2.4. „Ró nicowanie działalności rolniczej i zbli onej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów”,
  - 6) 2.5. „Gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi”,
  - 7) 2.6. „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem”
- zostaną wstępnie podzielone na poszczególne województwa.

Podział ten będzie miał charakter indykacyjny i będzie dotyczył rocznych kwot przeznaczonych na realizację poszczególnych działań. Podział środków zostanie dokonany na podstawie mierzalnych kryteriów ustalonych przez KS, w sposób odzwierciedlający skalę potrzeb poszczególnych województw w odniesieniu do wymienionych działań Programu.

Podział środków przeznaczonych na finansowanie działań :

- 1) 1.3. „Szkolenia”,
- 2) 1.4. „Wsparcie doradztwa rolniczego”
  - dokonany zostanie poprzez określenie warunków konkursów na realizację projektów w ramach tych działań .

Dla pozostałych działań Programu nie dokonuje się podziału środków na poszczególne województwa.

Szacunkowa tabela finansowa Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora rolnego i rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 – 2006”

Priorytet/Działanie	rodki publiczne										rodki prywatne	Fundusz Spójności	Współfinansowanie krajowe FS	Pożyczki EBI
	Ogółem	Wkład Unii Europejskiej					Krajowy wkład publiczny							
		Ogółem	EFRR	EFSD	EFOIGR	FIFG	Ogółem	Budżet państwa	Budżety jednostek samorządu terytorialnego	Inne				
Priorytet 1. „Wspieranie zmian i dostosowania w sektorze rolniczym i rolnictwa”	1315291918	839189238	-	-	839189238	-	476102680	476102680	-	-	789474952	-	-	-
Inwestycje w gospodarstwach rolnych	603922871	325189238			325189238		278733633	278733633			325189238			
Ułatwienie startu młodym rolnikom	173333333	130000000			130000000		43333333	43333333						
Szkolenia	20000000	16000000			16000000		4000000	4000000						
Wsparcie doradztwa rolniczego	53750000	43000000			43000000		10750000	10750000						
Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych	464285714	325000000			325000000		139285714	139285714			464285714			
Priorytet 2. „Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich”	444857143	335500000	-	-	335500000	-	109357143	86857143	22500000	-	155857143	-	-	-
Przywracanie potencjału produkcji w obszarach dotkniętych skutkami katastrof naturalnych lub po pożarach oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych	12500000	10000000			10000000		2500000	2500000						
Scalanie gruntów	21250000	17000000			17000000		4250000	4250000						
Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	112500000	90000000			90000000		22500000	22500000	22500000					
Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów	107142857	75000000			75000000		32142857	32142857			107142857			
Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	132000000	100000000			100000000		32000000	32000000			8000000			-
Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	40714286	28500000			28500000		12214286	12214286			40714286			
Pilotowe Programy Leader +	18750000	15000000			15000000		3750000	3750000						
Priorytet 3. „Pomoc techniczna”	24000000	18000000	-	-	18000000	-	6000000	6000000	-	-	-	-	-	-
Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu	10529760	7897320			7897320		2632440	2632440						
Rozwój instytucjonalny	8630200	6472650			6472650		2157550	2157550						
Informowanie i promocja programu	4840040	3630030			3630030		1210010	1210010						
Program Ogółem (priorytety łącznie)	1784149061	1192689238	-	-	1192689238	-	591459823	568959823	22500000	-	945332095	-	-	-
Koszty całkowite związane z EFRR														
Koszty całkowite związane z EFS		1192689238			1192689238									
Koszty całkowite związane z EFOIGR														
Koszty całkowite związane z FIFG														

Przeliczenie według cen z 2004 r. w euro według deflatora KE (deflator= 1,130288298). Tabela dotyczy zobowiązań finansowych na lata 2004 – 2006.

Tabela finansowa Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006” według priorytetu, działania i roku*

Priorytet/Działanie/Rok	rodki publiczne										rodki prywatne	Fundus z Spójności	Współfinansowanie krajowe FS	Pożyczki EBI
	Ogółem	Wkład wspólnotowy					Krajowy wkład publiczny							
		Ogółem	EFRR	EFS	EFOIGR	FIFG	Ogółem	Budżet państwa	Budżety jednostek samorządu terytorialnego	Inne				
1=2+7	2=3+4+5+6	3	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13	14	
Priorytet 1. „Wspieranie zmian i dostosowania w rolnictwie”	1 315 291 918	839 189 238	-	-	839 189 238	-	476 102 680	476 102 680	-	-	789 474 952	-	-	-
2004	307 278 868	196 051 627			196 051 627		111 227 241	111 227 241			184 437 362			
2005	439 084 663	280 147 030			280 147 030		158 937 633	158 937 633			263 550 880			
2006	568 928 387	362 990 581			362 990 581		205 937 806	205 937 806			341 486 710			
2004-2006	1 315 291 918	839 189 238			839 189 238		476 102 680	476 102 680			789 474 952			
Działanie 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”	603 922 871	325 189 238	-	-	325 189 238	-	278 733 633	278 733 633	-	-	325 189 238	-	-	-
2004	141 088 632	75 970 802			75 970 802		65 117 830	65 117 830			75 970 802			
2005	201 607 921	108 558 112			108 558 112		93 049 809	93 049 809			108 558 112			
2006	261 226 318	140 660 324			140 660 324		120 565 994	120 565 994			140 660 324			
2004-2006	603 922 871	325 189 238			325 189 238		278 733 633	278 733 633			325 189 238			
Działanie 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom”	173 333 333	130 000 000	-	-	130 000 000	-	43 333 333	43 333 333	-	-	-	-	-	-
2004	40 494 181	30 370 636			30 370 636		10 123 545	10 123 545						
2005	57 863 968	43 397 976			43 397 976		14 465 992	14 465 992						
2006	74 975 184	56 231 388			56 231 388		18 743 796	18 743 796						
2004-2006	173 333 333	130 000 000			130 000 000		43 333 333	43 333 333						
Działanie 1.3. „Szkolenia”	20 000 000	16 000 000	-	-	16 000 000	-	4 000 000	4 000 000	-	-	-	-	-	-
2004	4 672 406	3 737 925			3 737 925		934 481	934 481						
2005	6 676 611	5 341 289			5 341 289		1 335 322	1 335 322						
2006	8 650 983	6 920 786			6 920 786		1 730 197	1 730 197						
2004-2006	20 000 000	16 000 000			16 000 000		4 000 000	4 000 000						
Działanie 1.4. „Wsparcie doradztwa rolniczego”	53 750 000	43 000 000	-	-	43 000 000	-	10 750 000	10 750 000	-	-	-	-	-	-
2004	12 557 090	10 045 672			10 045 672		2 511 418	2 511 418						
2005	17 943 394	14 354 715			14 354 715		3 588 679	3 588 679						
2006	23 249 516	18 599 613			18 599 613		4 649 903	4 649 903						
2004-2006	53 750 000	43 000 000			43 000 000		10 750 000	10 750 000						
Działanie 1.5. „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”	464 285 714	325 000 000	-	-	325 000 000	-	139 285 714	139 285 714	-	-	464 285 714	-	-	-
2004	108 466 559	75 926 592			75 926 592		32 539 967	32 539 967			108 466 560			
2005	154 992 769	108 494 938			108 494 938		46 497 831	46 497 831			154 992 768			
2006	200 826 386	140 578 470			140 578 470		60 247 916	60 247 916			200 826 386			
2004-2006	464 285 714	325 000 000			325 000 000		139 285 714	139 285 714			464 285 714			
Priorytet 2. „Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich”	444 857 143	335 500 000	-	-	335 500 000	-	109 357 143	86 857 143	22 500 000	-	155 857 143	-	-	-
2004	103 926 988	78 379 594			78 379 594		25 547 394	20 290 939	5 256 455		36 411 221			
2005	148 505 919	112 000 143			112 000 143		36 505 776	28 994 589	7 511 187		52 029 628			
2006	192 424 236	145 120 263			145 120 263		47 303 973	37 571 615	9 732 358		67 416 294			
2004-2006	444 857 143	335 500 000			335 500 000		109 357 143	86 857 143	22 500 000		155 857 143			

* Tabela dotyczy zobowiązań finansowych w euro na lata 2004 – 2006.

Priorytet/Działanie/Rok	rodki publiczne										rodki prywatne	Fundusz Spójności	Współfinansowanie krajowe FS	Pozycje EBI
	Ogółem	Wkład wspólnotowy					Krajowy wkład publiczny							
		Ogółem	EFR	EF	EFOIGR	FIF	Ogółem	Bud et pa stwa	Bud et y jednostek samor zdu terytorialne go	Inne				
1=2+7	2=3+4+5+6	3	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13	14	
Działanie 2.1. „Przywracanie potencjału produkcji le nej zniszczonego naturaln katastrof lub po arem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych”	12 500 000	10 000 000	-	-	10 000 000	-	2 500 000	2 500 000	-	-	-	-	-	
2004	2 920 254	2 336 203			2 336 203		584 051	584 051						
2005	4 172 881	3 338 305			3 338 305		834 576	834 576						
2006	5 406 865	4 325 492			4 325 492		1 081 373	1 081 373						
2004-2006	12 500 000	10 000 000			10 000 000		2 500 000	2 500 000						
Działanie 2.2. „Scalanie gruntów ”	21 250 000	17 000 000	-	-	17 000 000	-	4 250 000	4 250 000	-	-	-	-	-	
2004	4 964 430	3 971 544			3 971 544		992 886	992 886						
2005	7 093 899	5 675 119			5 675 119		1 418 780	1 418 780						
2006	9 191 671	7 353 337			7 353 337		1 838 334	1 838 334						
2004-2006	21 250 000	17 000 000			17 000 000		4 250 000	4 250 000						
Działanie 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”	112 500 000	90 000 000	-	-	90 000 000	-	22 500 000	-	22 500 000	-	-	-	-	
2004	26 282 277	21 025 822			21 025 822		5 256 455	-	5 256 455					
2005	37 555 935	30 044 748			30 044 748		7 511 187	-	7 511 187					
2006	48 661 788	38 929 430			38 929 430		9 732 358	-	9 732 358					
2004-2006	112 500 000	90 000 000			90 000 000		22 500 000	-	22 500 000					
Działanie 2.4. „Ró nicowanie działajno ci rolniczej i zbli onej do rolnictwa w celu zapewnienia ró norodno ci dziaja lub alternatywnych ródeydochodów”	107 142 857	75 000 000	-	-	75 000 000	-	32 142 857	32 142 857	-	-	107 142 857	-	-	
2004	25 030 741	17 521 519			17 521 519		7 509 222	7 509 222			25 030 741			
2005	35 767 557	25 037 290			25 037 290		10 730 267	10 730 267			35 767 557			
2006	46 344 559	32 441 191			32 441 191		13 903 368	13 903 368			46 344 559			
2004-2006	107 142 857	75 000 000			75 000 000		32 142 857	32 142 857			107 142 857			
Działanie 2.5. „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”	132 000 000	100 000 000	-	-	100 000 000	-	32 000 000	32 000 000	-	-	8 000 000	-	-	
2004	30 837 225	23 362 025			23 362 025		7 475 200	7 475 200			1 868 800			
2005	44 064 653	33 383 053			33 383 053		10 681 600	10 681 600			2 670 400			
2006	57 098 122	43 254 922			43 254 922		13 843 200	13 843 200			3 460 800			
2004-2006	132 000 000	100 000 000			100 000 000		32 000 000	32 000 000			8 000 000			
Działanie 2.6. „Rozwój i ulepszenie infrastruktury technicznej zwi zanej z rolnictwem”	40 714 286	28 500 000	-	-	28 500 000	-	12 214 286	12 214 286	-	-	40 714 286	-	-	
2004	9 511 682	6 658 177			6 658 177		2 853 505	2 853 505			9 511 680			
2005	13 591 671	9 514 170			9 514 170		4 077 501	4 077 501			13 591 671			
2006	17 610 933	12 327 653			12 327 653		5 283 280	5 283 280			17 610 935			
2004-2006	40 714 286	28 500 000			28 500 000		12 214 286	12 214 286			40 714 286			

Priorytet / Działanie / Rok	rodki publiczne										rodki prywatne	Fundusze Spójności	Współfinansowanie krajowe FS	Pozycje EBI
	Ogółem	Wkład wspólnotowy					Krajowy wkład publiczny							
		Ogółem	EFRR	EFS	EFOIGR	FIFG	Ogółem	Budżet państwa	Budżety jednostek samorządu terytorialnego	Inne				
1=2+7	2=3+4+5+6	3	4	5	6	7=8+9+10	8	9	10	11	12	13	14	
Działanie 2.7. „Pilotowe Program Leader+”	18 750 000	15 000 000	-	-	15 000 000	-	3 750 000	3 750 000	-	-	-	-	-	
2004	4 380 379	3 504 304			3 504 304		876 075	876 075						
2005	6 259 323	5 007 458			5 007 458		1 251 865	1 251 865						
2006	8 110 298	6 488 238			6 488 238		1 622 060	1 622 060						
2004-2006	18 750 000	15 000 000			15 000 000		3 750 000	3 750 000						
Priorytet 3. „Pomoc techniczna”	24 000 000	18 000 000	-	-	18 000 000	-	6 000 000	6 000 000	-	-	-	-	-	
2004	5 606 884	4 205 163			4 205 163		1 401 721	1 401 721						
2005	8 011 928	6 008 946			6 008 946		2 002 982	2 002 982						
2006	10 381 188	7 785 891			7 785 891		2 595 297	2 595 297						
2004-2006	24 000 000	18 000 000			18 000 000		6 000 000	6 000 000						
Działanie 3.1. „Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu”	10 529 760	7 897 320	-	-	7 897 320	-	2 632 440	2 632 440	-	-	-	-	-	
2004	2 459 964	1 844 973			1 844 973		614 991	614 991						
2005	3 515 153	2 636 365			2 636 365		878 788	878 788						
2006	4 554 643	3 415 982			3 415 982		1 138 661	1 138 661						
2004-2006	10 529 760	7 897 320			7 897 320		2 632 440	2 632 440						
Działanie 3.2. „Rozwój instytucjonalny”	8 630 200	6 472 650	-	-	6 472 650	-	2 157 550	2 157 550	-	-	-	-	-	
2004	2 016 188	869 628			869 628		289 876	289 876						
2005	2 881 022	1 242 650			1 242 650		414 217	414 217						
2006	3 732 988	1 610 122			1 610 122		536 707	536 707						
2004-2006	8 630 200	6 472 650			6 472 650		2 157 550	2 157 550						
Działanie 3.3. „Informowanie i promocja programu”	4 840 040	3 630 030	-	-	3 630 030	-	1 210 010	1 210 010	-	-	-	-	-	
2004	1 130 731	1 490 562			1 490 562		496 854	496 854						
2005	1 615 752	2 129 931			2 129 931		709 977	709 977						
2006	2 093 556	2 759 787			2 759 787		919 929	919 929						
2004-2006	4 840 040	3 630 030			3 630 030		1 210 010	1 210 010						
SOP Ogółem (łącznie priorytety)	1 784 149 061	1 192 689 238	-	-	1 192 689 238	-	591 459 823	568 959 823	22 500 000	-	945 332 095	-	-	
2004	416 812 740	278 636 384			278 636 384		138 176 356	132 919 901	5 256 455		220 848 583			
2005	595 602 510	398 156 119			398 156 119		197 446 391	189 935 201	7 511 187		315 580 508			
2006	771 733 811	515 896 735			515 896 735		255 837 076	246 104 718	9 732 358		408 903 004			
2004-2006	1 784 149 061	1 192 689 238			1 192 689 238		591 459 823	568 959 823	22 500 000		945 332 095			
Koszty całkowite związane z EFRR														
Koszty całkowite związane z EFS														
Koszty całkowite związane z EFOIGR		1 192 689 238			1 192 689 238									
Koszty całkowite związane z FIFG														

Przeliczenie według deflatora KE = 1,130288298

W planach finansowych uwzględniono tylko koszty kwalifikowalne (rozporządzenie nr 448/2004/WE)

13)cz 5.4. „Umowa o dofinansowanie projektu” otrzymuje brzmienie:

„Umowa o dofinansowanie projektu

Zatwierdzenie projektu do realizacji (przyznanie pomocy) następuje formalnie z dniem zawarcia umowy o dofinansowanie projektu między instytucją wdrażającą a beneficjentem.

W przypadku działania 2.5. „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” przyjęcie projektu do realizacji następuje na podstawie decyzji marszałka województwa. Projekty zgłaszane przez instytucję zarządzającą w ramach działania priorytetu 3. „Pomoc techniczna” dofinansowywane są na podstawie decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wzory umów o dofinansowanie projektu określają przepisy wydane na podstawie przepisów art. 28 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju.

Umowa o dofinansowanie projektu między instytucją wdrażającą a beneficjentem¹⁶⁾ określa prawa i obowiązki stron w związku z realizacją projektu. Instytucja wdrażająca zobowiązuje się do współfinansowania projektu pod warunkiem, że beneficjent zrealizuje go w określonym zakresie i terminie, udokumentuje wykonanie projektu (z wyjątkiem działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom”) i dotrzyma zobowiązania wynikających z zasad udzielania pomocy.

Umowa o dofinansowanie projektu określa zasady odpowiedzialności beneficjenta w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizowaniu przez beneficjenta postanowień umowy.

Umowa o dofinansowanie projektu zawarta z instytucją wdrażającą może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron, w formie pisemnej – w postaci aneksu – pod rygorem nieważności.”;

14)cz 5.5 „Zobowiązania beneficjenta w związku z realizacją projektu”
otrzymuje brzmienie:

„Zobowiązania beneficjenta w związku z realizacją projektu

Umowa o dofinansowanie projektu określa zobowiązania beneficjenta dotyczące w szczególności¹⁷⁾:

- 1) zrealizowania projektu w określonym zakresie i terminie;
- 2) udokumentowania realizacji projektu;
- 3) umożliwienia dokonywania przez instytucję wdrażającą lub inne uprawnione podmioty kontroli dokumentów lub kontroli w miejscu realizacji projektu (wizytacji terenowej);
- 4) pięcioletniego zachowania i wykorzystywania projektu zgodnie z jego przeznaczeniem;
- 5) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją projektu przez okres 5 lat od dnia dokonania piętnastoletniej zwolnienia z jego realizacją.

Beneficjent może utracić prawo do całości lub części pomocy w przypadku gdy:

- 1) rozpocznie realizację projektu przed dniem zawarcia umowy;
- 2) nie rozpocznie realizacji projektu do momentu wyznaczonego jako termin złożenia pierwszego wniosku o piętnastoletnie zwolnienie lub odstąpi od realizacji projektu;
- 3) złożone podrobione, przerobione, nierzetelne lub stwierdzające nieprawdopodobstwa dokumenty lub oświadczenia mające istotny wpływ na przyznanie pomocy;
- 4) niewłaściwie lub w sposób niepełny udokumentuje realizację projektu;
- 5) zrealizuje projekt w niepełnym zakresie, nie osiągnie jego celu lub dokona zmiany realizacji projektu w stosunku do postanowień umowy;
- 6) złożone podrobione, przerobione, nierzetelne lub stwierdzające nieprawdopodobstwa dokumenty lub oświadczenia mające wpływ na wypłatę pomocy;
- 7) do realizacji projektu wykorzystane zostaną środki publiczne przyznane w ramach innych programów lub instrumentów wsparcia lub niezachowane bądź zasady pomocy publicznej;
- 8) naruszy zasady zamówień publicznych lub zasady wyboru wykonawców usług lub dostawców towarów w ramach projektów ;

- 9) nie wywi e si z zawartych w umowie o dofinansowanie projektu zobowi za dotycz cych speñnienia kryteriów dost pu dla danego dziañania Programu;
- 10) naruszy zobowi zanie do zachowania i wykorzystywania projektu zgodnie z jego przeznaczeniem przez okres 5 lat po otrzymaniu piätno ci ko cowej zwi zanej z realizacj projektu;
- 11) nie zachowa dokumentów dotycz cych realizacji projektu;
- 12) odmówi poddania si kontroli.

W przypadku projektów o charakterze inwestycyjnym do najwa niejszych zobowi za beneficjenta nale y zapewnienie e w okresie 5 lat od dnia dokonania piätno ci ko cowej na jego rzecz, projekt ten b dzie funkcjonowañ zgodnie z zañ eniami. Tym samym, w okresie realizacji projektu oraz w okresie 5 lat po zrealizowaniu projektu, beneficjent nie mo e:

- 1) dokona przeniesienia wjasno ci ani posiadania nabytych dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków, budowli;
- 2) zmieni przeznaczenia nabytych dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków, budowli ani zaniecha ich wykorzystywania;
- 3) zaprzesta dziañalno ci, której prowadzeniu sñu yñ realizacja projektu lub której prowadzenie stanowiñ warunek przyznania pomocy ani zmieni miejsca wykonywania tej dziañalno ci.

W uzasadnionych przypadkach instytucja wdra aj ca mo e tak e wyrazi zgod na przeniesienie przez beneficjenta wjasno ci lub posiadania mienia obj tego projektem. Warunkiem udzielenia przez instytucj wdra aj c takiej zgody jest przeniesienie mienia na rzecz podmiotu, który speñnia warunki Programu i przej cie przez ten podmiot zobowi za dotychczasowego beneficjenta.

W uzasadnionych przypadkach instytucja wdra aj ca mo e tak e wyrazi zgod na zmian przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr wyremontowanych lub wybudowanych budynków lub budowli w cañ ci lub w cz ci, je eli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celów i zakresu dziañania w ramach którego projekt byñ realizowany.

W uzasadnionych przypadkach instytucja wdrażająca może również wyrazić zgodę na zmianę miejsca wykonywania działalności, jeżeli nie naruszy to celów i zakresu projektu i nadal będą utrzymywane kryteria dostępu, określone dla działania, w ramach którego projekt był realizowany.

Jeżeli niedotrzymanie zobowiązań przez beneficjenta nastąpi na skutek siły wyższej, beneficjent może zostać zwolniony przez instytucję wdrażającą z obowiązku wykonania tego zobowiązania lub może ulec zmianie termin wykonania tego zobowiązania.

Zwolnienie z wykonania zobowiązań może być całkowite lub częściowe, stosownie do rodzaju zobowiązania i okoliczności siły wyższej. Jeżeli na skutek siły wyższej zobowiązanie nie może być czasowo wykonywane zgodnie z warunkami umowy o dofinansowanie projektu, beneficjent jest obowiązany do uzgodnienia z instytucją wdrażającą sposobu i terminu wykonania zobowiązania albo zwrotu całości lub części środków wypłaconych na realizację projektu.

W każdym przypadku gdy wystąpienie siły wyższej powoduje konieczność zmiany umowy o dofinansowanie projektu, beneficjent składa pisemny wniosek do instytucji wdrażającej w terminie 30 dni roboczych od zaistnienia okoliczności siły wyższej lub od dnia, gdy istnieje możliwość złożenia takiego wniosku.

Okoliczności, które mogą być uznane za siły wyższe określone w załączniku nr 9 do Uzupełnienia Programu.”;

15)cz 5.6 „Zamówienia publiczne i zasady wyboru wykonawców usług lub dostawców towarów w ramach projektów” otrzymuje brzmienie:

„Zamówienia publiczne i zasady wyboru wykonawców usług lub dostawców towarów w ramach projektów

Konieczność przeprowadzania zamówień publicznych dotyczy działań :

1) 1.3. „Szkolenia”;

- 2) 2.1. „Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalnymi katastrofami lub pożarami oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych”;
- 3) 2.2. „Scalanie gruntów”;
- 4) 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”;
- 5) 2.5. „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”;
- 6) 2.7. „Pilotowany Program Leader +”;
- 7) w ramach priorytetu 3. „Pomoc techniczna”.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadza się po zawarciu umowy o dofinansowanie projektu lub wydaniu decyzji o dofinansowaniu projektu, z wyjątkiem zamówienia publicznego dotyczącego sporządzenia dokumentacji dofinansowywanej w ramach kosztów ogólnych, projektów w ramach działania 2.1. „Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalnymi katastrofami lub pożarami oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych” oraz niektórych projektów priorytetu 3. „Pomoc techniczna”; w tych przypadkach zamówienie publiczne może być przeprowadzone w okresie poprzedzającym złożenie wniosku i zawarcie umowy o dofinansowanie projektu lub wydanie decyzji o dofinansowaniu projektu.

Nadzór nad przestrzeganiem przez beneficjenta przepisów o zamówieniach publicznych sprawuje instytucja zarządzająca, która może delegować zadania w tym zakresie do instytucji wykonawczych.

W ramach nadzoru instytucja zarządzająca Programem lub instytucja wykonawcza mogą oceniać specyfikację istotnych warunków zamówienia przed ogłoszeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz zatwierdzać projekt umowy zawieranej przez beneficjenta z wykonawcą.

Beneficjent jest zobowiązany do:

- 1) udostępniania, na żądanie instytucji zarządzającej lub instytucji wykonawczej, opisów i dowodów stosowania procedur dotyczących udzielania zamówień i zasad postępowania członków komisji przetargowej oraz zasad odpowiedzialności za ich naruszenie;

- 2) przekazywania instytucji wdrażającej informacji o wszczynanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego;
- 3) przekazywania instytucji wdrażającej informacji o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przed dniem zawarcia umowy z wykonawcą.

Instytucja zarządzająca lub instytucja wdrażająca współpracuje z Urzędem Zamówień Publicznych (UZP). Współpraca polega na:

- 1) przekazywaniu informacji o nieprawidłowościach w zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- 2) umożliwieniu dostępu na dane UZP do dokumentów i informacji dotyczących projektów realizowanych z udziałem środków finansowych pochodzących z Sekcji Orientacji EFOiGR.

W przypadku projektów realizowanych w ramach działań 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”, 1.5. „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”, 2.4. „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów” oraz działania 2.6. „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” przez podmioty, których nie obowiązuje stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych, beneficjent jest obowiązany do uzasadnienia planowanych kosztów przez przedstawienie ofert na realizację przewidzianych projektem zadań¹⁹⁾. Obowiązek taki dotyczy:

- 1) przypadków w ramach działań : 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”, 2.4. „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów” oraz działania 2.6. „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem”, gdy w ramach projektu występują zadania, których planowany koszt jest wyższy niż 50 tys. zł oraz
- 2) przypadków w ramach działania 1.5. „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”, gdy w ramach projektu występują zadania, których planowany koszt jest wyższy niż 100 tys. zł

Koszty takich zadań, w ramach projektów, są ustalane na podstawie wyboru najkorzystniejszej oferty dokonanego z co najmniej 3 wanych ofert uzyskanych na podstawie zapytań skierowanych do co najmniej 5 dostawców. Zapytanie ofertowe powinno zawierać w szczególności:

1) opis zadania;

2) termin wykonania zadania;

3) opis kryteriów, którymi ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu będzie kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów dla dokonania wyboru.

Kopie zapytań ofertowych, ofert oraz uzasadnienie wyboru najkorzystniejszej z nich wnioskodawca składa w instytucji wdrażającej wraz z wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu. Obowiązek uzasadnienia planowanych kosztów przez przedstawienie ofert na realizację przewidywanych w projekcie zadań dotyczy robót budowlanych i remontowych oraz zakupu sprzętu, maszyn i urządzeń używanych. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli wynika to z przyjętej technologii produkcji lub jeżeli zadanie dotyczy zakupu nieruchomości, możliwe jest przedłożenie jednej oferty.”;

16) cz. 5.7. „Zasady rozliczania projektów oraz dokonywania płatności na rzecz beneficjenta” otrzymuje brzmienie:

„Zasady rozliczania projektów oraz dokonywania płatności na rzecz beneficjenta

Pomoc udzielana w ramach Programu działa na zasadzie refundacji części lub całości kosztów kwalifikowanych poniesionych przez beneficjenta na realizację projektu lub wypłacie premii w przypadku działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

rodki wypłacane beneficjentom pochodzą z Sekcji Orientacji EFOiGR oraz budżetu państwa. W przypadku działania 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” krajowe współfinansowanie projektu zapewnia się przez

rodki publiczne gmin i ich beneficjentami tego działania lub środki przeznaczone na ten cel przez ministra właściwego do spraw kultury.

Istnieje możliwość prefinansowania projektów realizowanych przez beneficjentów – podmioty należące do sektora finansów publicznych. Prefinansowanie dokonywane jest wyłącznie ze środków krajowych.

Podstawą dokonania refundacji jest umowa o dofinansowanie projektu lub decyzja o dofinansowaniu projektu oraz wnioski o płatność. Wnioski o płatność należy składać zgodnie z harmonogramem określonym w umowie o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowanie projektu.

Premia dla beneficjentów działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom” wypłacana jest jednorazowo na podstawie umowy o dofinansowanie projektu. Beneficjent nie składa wniosku o płatność.

Projekty dofinansowane w ramach działania : 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”, 2.1. „Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalnymi katastrofami lub pożarami oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych”, 2.4. „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżenie do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów” oraz działania 2.6. „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” mogą być realizowane w dwóch etapach, co oznacza możliwość dokonywania wypłat dwukrotnie, po zakończeniu każdego z etapów. W działaniu 2.3. „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” projekt może być realizowany maksymalnie w 3 etapach. Natomiast w działaniu 1.5. „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych” – na 4 etapy. Dla wyżej wymienionych działań przyjmuje się zasadę, że płatność końcowa powinna stanowić nie mniej niż 25% łącznej kwoty refundacji przyznanej danemu projektowi. W działaniu 2.7. „Pilotowanie Programu Leader+”, planowana na etapie wniosku o dofinansowanie realizacji projektu wartość jednego etapu powinna wynosić nie mniej niż 50 tys. zł w Schemacie I i 150 tys. zł w Schemacie II.

Dla pozostałych działań Programu nie wprowadza się szczególnych wytycznych dotyczących sposobu konstruowania harmonogramu płatności. Kwestię tę pozostawiono do ustalenia na poziomie ogłoszeń lub umów o dofinansowanie projektu stosownie do specyfiki konkretnego projektu.

Podstawą dokonania płatności na rzecz beneficjenta jest wniosek o płatność wraz z wymaganymi załącznikami określającymi wielkość poniesionych kosztów, w

szczególnie ci dokumenty potwierdzające poniesienie poszczególnych wydatków; nie dotyczy to:

- 1) działania 1.2. „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, w których płatno wypłacana jest w postaci premii niezwiązanej z poniesieniem kosztów kwalifikowanych;
- 2) działania 1.4. „Wsparcie doradztwa rolniczego”, w którym rozliczenie dokonywane jest ryczałtowo, na podstawie liczby i rodzaju zrealizowanych usług.

Instytucja wdrażająca przeprowadza weryfikację formalno-rachunkową wniosków o płatno oraz weryfikację kwalifikowalności i zgodności z umową o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu wydatków poniesionych przez beneficjentów.

Płatności na rzecz beneficjenta dokonuje ARiMR jako beneficjent końcowy. Płatności dokonuje się wyłącznie w formie przelewu na rachunek bankowy wskazany przez beneficjenta.

Beneficjent końcowy dochodzi należności z tytułu środków wypłaconych w ramach Programu, zgodnie z przepisami o utworzeniu ARiMR.

Projekty współfinansowane w ramach działania nie mogą być realizowane z udziałem innych środków publicznych, w tym kredytów i pożyczek preferencyjnych dofinansowanych środkami publicznymi, dotacji oraz nie mogą być dofinansowane w ramach innych programów operacyjnych współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych.

Nie jest dozwolone łączenie środków na realizację danego projektu, w tym finansowanie dostosowania gospodarstwa rolnego do standardów Unii Europejskiej w oparciu o pomoc uzyskaną w ramach działania PROW „Dostosowanie gospodarstw do standardów Unii Europejskiej” i jednocześnie realizowanie takich inwestycji w ramach działania 1.1. „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” lub przeprowadzania modernizacji zakładu przetwórstwa artykułów rolno-spożywczych w oparciu o kredyt preferencyjny i środki Programu.

Jeżeli beneficjent otrzymał środki publiczne w związku z realizacją innego zadania lub projektu inwestycyjnego lub otrzymał płatności niezwiązane z realizacją danego projektu inwestycyjnego lub płatności w ramach PROW, w tym w zakresie działania „Wspieranie gospodarstw niskotowarowych” – środki te mogą zostać przeznaczone na realizację projektu w ramach Programu.”;

17) w załączniku nr 1 do Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 – 2006”:

a) cz. 1 : „Okres kwalifikowalności kosztów w ramach Programu” otrzymuje brzmienie:

„Okres kwalifikowalności kosztów w ramach Programu

Okres kwalifikowalności kosztów w ramach Programu obejmuje lata 2004 – 2008.

Za koszty kwalifikowane uznawane są koszty poniesione po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. W przypadku odmowy udzielenia dofinansowania realizacji projektu wnioskodawcy nie przysługują roszczenia o zawarcie umowy o dofinansowanie projektu ani o zwrot kosztów poniesionych na realizację projektu.

Niektóre koszty ogólne związane z przygotowaniem projektu lub niezbędną dokumentacją, tj. koszty:

- 1) przygotowania dokumentacji technicznej projektu;
- 2) przygotowania dokumentacji ekonomicznej: kosztorysów, analiz ekonomicznych, planów przedsięwzięcia, analiz rynkowych i analiz marketingowych;
- 3) za wiadomości, pozwolenia, opłaty i wszelkiej dokumentacji związanej z ich uzyskaniem;
- 4) obsługa geodezyjna;
- 5) usługi dotyczące przygotowania projektu;
- 6) nabycia patentów i licencji,

oraz koszty ponoszone w związku z realizacją projektów w ramach priorytetu 3. „Pomoc techniczna” mogą zostać uznane za koszty kwalifikowalne także w przypadku, gdy zostały poniesione w okresie przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu lecz nie wcześniej niż 1 stycznia 2004 r. lub w przypadku kosztów, do których stosuje się ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, w dniu wejścia w życie nowelizacji ustawy, tj. 2 marca 2004 r.”;

- b) cz „Zakres kosztów kwalifikowanych w ramach poszczególnych działań Programu, w cz ci „Działanie 2.7. „Pilota ovy Program Leader+” otrzymuje brzmienie:

„Zakres kosztów kwalifikowanych w ramach poszczególnych działań Programu - „Działanie 2.7. „Pilota ovy Program Leader+”

Schemat I

W zakres kosztów kwalifikowanych projektów mog wchodzi koszty:

- 1) organizacji przedsi wzi o charakterze informacyjnym, szkoleniowym (seminaria, konferencje, itp.) i promocyjnym, w tym: najmu sal wraz ze sprz tem audiowizualnym, opracowanie, druk i dystrybucja materiaǒw szkoleniowych, informacyjnych i promocyjnych, zatrudnienie wykładowców i pokrycie kosztów ich delegacji;
- 2) przygotowania opracowa , analiz, ekspertyz, dokumentacji oraz wsparcie eksperckie sju ce opracowaniu strategii rozwoju obszarów wiejskich;
- 3) pomocy doradczej i eksperckiej zwi zanej z tworzeniem LGD, w tym opracowywanie statutów, regulaminów i prowadzenie prac zwi zanych z rejestracj .

Schemat II

W zakres kosztów kwalifikowanych projektów mog wchodzi koszty:

- 1) administracyjne LGD, w tym: koszty zwi zane z zatrudnieniem pracowników (wynagrodzenia wraz z kosztami ubezpiecze i delegacji), koszty najmu lub utrzymania pomieszcze biurowych, koszty zwi zane z konserwacj i napraw sprz tu biurowego, opjaty telekomunikacyjne, pocztowe oraz opjaty zwi zane z zakładaniem ŷczy oraz u ytkowaniem sieci internetowej, a tak e koszty zakupu wyposa enia i sprz tu biurowego LGD; **koszty administracyjne mog stanowi nie wi cej ni 15% kosztów kwalifikowalnych projektu wymienionych w pkt 2-7;”;**
- 2) organizacji przedsi wzi o charakterze informacyjnym i szkoleniowym tematycznie zwi zanych z zakresem ZSROW (seminaria, szkolenia, konferencje, itp.), w tym: najmu sal wraz ze sprz tem audiowizualnym, opracowanie, druk i dystrybucja materiaǒw szkoleniowo-informacyjnych, zatrudnienie wykładowców i pokrycie kosztów ich delegacji;
- 3) działã na rzecz promocji regionu (zasoby przyrodnicze i kulturowe, specyficzne produkty, imprezy, itp.) oraz inicjatyw podejmowanych przez LGD, w tym opracowywanie i druk broszur, folderów, plakatów oraz materiaǒw audiowizualnych do bezpłytnej dystrybucji, tworzenie stron internetowych, zakup powierzchni

reklamowych, przygotowanie i koszty emisji w radio i TV materiałów reklamowych, koszty najmu stoisk na targach i udziału podmiotów i osób działających na obszarze związanym ze ZSROW w imprezach promocyjnych;

4) prowadzenie bezpłatnego doradztwa w zakresie zasad przygotowywania projektów inwestycyjnych o charakterze zbiorczym z celami wypracowanej ZSROW, w tym koszty wynagrodzenia ekspertów lub pracowników;

5) organizacji imprez kulturalnych służących promocji regionu i jego tożsamości kulturowej (festiwale, targi, pokazy, itp.), w tym: koszty związane z udostępnieniem terenu, najmem sprzętu i wyposażeniem, obsługą (w tym: ochrony i opieki medycznej), ubezpieczeniem, udziału podmiotów i osób z obszaru działania LGD uczestniczących w organizacji imprezy lub prezentujących swoją działalność, produkty, itp. (dojazdy, wyżywienie, transport sprzętu i urzędników);

6) związane z doskonaleniem i rozwojem działalności LGD, w tym zatrudnienia konsultantów, przygotowania opracowań, analiz, ekspertyz, dokumentacji oraz udziału członków i personelu LGD w szkoleniach;

7) współpracy i wymiany doświadczeniami LGD na poziomie krajowym i międzynarodowym w zakresie wdrażania strategii oraz organizacji pracy LGD (zarządzanie, monitorowanie, itp.), w tym organizacji wyjazdów studyjnych, udziału w seminariach organizowanych przez inne LGD: koszty przejazdów, zakwaterowania, diet uczestników i zatrudnienia tłumacza.

c) cz. „Zakres kosztów kwalifikowanych w ramach poszczególnych działań Programu”, w cz. 3.1. „Działanie 3.1. „Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania Programu” otrzymuje brzmienie:

„Zakres kosztów kwalifikowanych w ramach poszczególnych działań Programu – Działanie 3.1. „Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania Programu”

W zakres kosztów kwalifikowanych mogą wchodzić koszty:

1) organizacji, obsługi i uczestnictwa w pracach Komitetu Monitorującego oraz jego grup roboczych;

2) organizacji, obsługi i uczestnictwa w pracach: KS, GR KS oraz RKS w zakresie ich zadań związanych z wdrażaniem Programu;

3) wynagrodzenia brutto wraz ze skłódkami na ubezpieczenie społeczne, płaconymi przez pracodawcę, oraz skłódkami na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych

wiadomości Pracowniczych i odpisami na Zakładowy Fundusz świadczeń Socjalnych osób oddelegowanych lub zatrudnionych na czas realizacji Programu do zadań związanych z przygotowaniem, oceną, wyborem lub monitorowaniem projektów lub programu, audytem i kontrolą oraz pracowników zatrudnionych na potrzeby obsługi prac Komitetu Monitorującego, KS oraz RKS w zakresie wdrażania Programu.

Osoba, której wynagrodzenie współfinansowane jest ze środków priorytetu 3. „Pomoc techniczna”, może wykonywać wyłącznie obowiązki związane z realizacją zadań wymienionych powyżej. Okres zatrudnienia lub oddelegowania nie może przekraczać końcowej daty kwalifikowania wydatków w obecnym okresie programowania.

Wynagrodzenie osób, współfinansowane ze środków priorytetu 3. „Pomoc techniczna” powinno odpowiadać wysokości wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w danej instytucji na porównywalnych stanowiskach. Wyższe wynagrodzenie wymaga uzasadnienia;

- 4) koszty związane z prowadzeniem audytów;
- 5) koszty związane z prowadzeniem kontroli;
- 6) koszty wsparcia eksperckiego w zakresie oceny, wyboru i monitorowania pomocy lub projektów;
- 7) koszty wsparcia eksperckiego związane z opracowaniem założeń na kolejny okres programowania;
- 8) inne koszty ponoszone przez instytucje w związku z wdrażaniem Programu.

Do kosztów kwalifikowanych zalicza się również koszty przygotowania specyfikacji przetargowej oraz przeprowadzenia procedury przetargowej.

Pomoc nie będzie przyznawana na pokrycie kosztów zadań realizowanych z udziałem środków Phare lub Transition Facility.”.

§ 2.

1. Do wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i Modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006”, złożonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepisy wprowadzające możliwość rozpoczęcia przez beneficjenta realizacji projektu po złożeniu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, o których mowa w punktach 1) lit. a, 2) lit. b, 3) lit. c, 4) lit. b, 5), 6) lit. b, 7) lit. b, 8) lit. c, 10) lit. a oraz 11) lit. b stosuje się także do wniosków złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, o ile beneficjent nie podpisał umowy o dofinansowanie realizacji projektu.

§ 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI